

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN:

Voor Amsterdam.....f 7.50. Voor de overige Steden des Rijks f 8.50.
De Zondags-Editie.....f 1.50. Afzonderlijke Couranten.....f 0.10.
Ieder loopend Kwartaal moet voldaan zijn niterlijk op den 15den der 3de maand.

Zaterdag 28 Julij.

UITGEVERS-DIRECTEUREN, GEBROEDERS DIEDERICHS.

Brieven Franco aan het Bureau Handelsblad.

PRIJS DER GEWONE ADVERTENTIËN:

Van EEN tot ZEVEN regels, behalve de 35 c. zegelgeld.....f 1.75.
Iedere regel meer.....f 0.25.
Buitengew. groote Lett., naar mate der ruimte die zij beslaan, à 25 c. per regel.

BUITENLAND.

Engelsche Post.

LONDEN, Woensdag 25 Julij (des Avonds).

In antwoord op den eigenhandigen brief van den President der Ver. Staten aan H. M., waarbij het verlangen wordt te kennen gegeven, dat de Prins van Wallis, na zijn bezoek in Canada, ook eenige groote steden der Noord-Amerik. Unie mogt bezoeken, heeft de Koningin aan den Heer Buchanan geschreven, dat haar zoon het zich tot een pligt en een genoegen zoude rekenen, haren goeden vriend te Washington te komen begroeten en vervolgens New-York en andere voornaamste plaatsen der Ver. Staten te bezoeken.

In de zitting van het Huis der Gemeenten op gisteren antwoordde lord John Russell op eene interpellatie van den Heer Griffith, dat hij eene depeche had ontvangen van Hr. Ms. gezant te Napels, waarin gemeld wordt, dat de Koning van Napels bevel heeft gegeven tot ontruiming van Messina en de overige plaatsen op Sicilië, welke alsnog in de magt der koninklijke troepen waren. Verder verklaarde lord John Russell, dat de Napelsche gezant te Londen hem had medegedeeld, dat de Napelsche gevolmachtigde te Turyn eene bijeenkomst heeft gehad met graaf Cavour, en dat hierna de Koning van Sardinië een adjudant heeft gezonden naar Sicilië met eene boodschap aan Garibaldi. Wat echter die boodschap inhield, wist spreker niet te zeggen.

Heden viert een 2000 tal grenadiers der garde het 200 jarig bestaan van dat regiment, tot welk einde in het glazen paleis een luisterrijk feest zal plaats hebben.

Uit Cork zijn gisteren twee Amerikaanse schepen, met kanonnen, geweren en amunitie geladen, naar Sicilië vertrokken.

De Heeren W. en G. Young, van Leith, hebben met eenige hunner schepen, die zich met de walvischvangst op de kust van Groenland onledig houden, harpoenen afgezonden, die met blaauwzuur vergiftigd waren. Een dezer schepen ontmoette een grooten walvisch, en een der bedoelde harpoenen werd diep in het ligchaam van het zeedogdrot geworpen. Het monster dook onmiddellijk lijnrecht naar de diepte, doch het duurde niet lang of het kwam dood naar de oppervlakte terug. Het scheepsvolk was zoo verschrikt door de verbazende uitwerking van het vergif, dat het weigerde meer zulke harpoenen te bezigen.

Duitsche Post.

WEENEN, 24 Julij. Volgens de jongste berichten uit Hongarije, neemt de gisting aldaar meer en meer toe, en blijkt het dat het aarzelen der regering in het doen van concessies, groote moeilijkheden zal doen ontstaan, indien de ingeslagen weg niet spoedig wordt verlaten. Men hoort nog steeds, dat de invloedrijke Hongaren tijdig genoeg zullen inzien, dat het eenige middel om de onafhankelijkheid huns lands te bewaren, is steun te zoeken bij Oostenrijk. Verbreekt Hongarije den band, welke het aan de overige deelen des lands verbindt, dan valt het onvermijdelijk ten buit aan Rusland, welks regering niet zou aarzelen, om van de aangeboden gelegenheid gebruik te maken. Welke geest bij de bevolking van Pesth heerschende is, bleek bij gelegenheid van den ooploop, die plaats greep op den 20sten j. Toen de tusschenkomst der militaire magt werd vereischt om de gestoorde orde te herstellen, werden de troepen niet kreten van afkeer begroet, de politie met scheldwoorden overladen, allerlei oproerige liederen gezongen, leve Garibaldi! geroepen en den ganschen nacht door Harlei omgeroepen geluiden gehoord.

De drie Triester kooplieden Brambilla, Mandolfo en Revoltella zijn wel van alle strafregtelijke vervolging vrijgesteld, maar men zegt, dat de schatkist voor den burgerlijken regter schadevergoeding van hen zal vorderen.

BERLIJN, 26 Julij (des Ochtends). Uit Potsdam wordt berigt, dat Prins Friedrich Wilhelm den 23sten des avonds met haren gemaal nog een wandeltocht deed en den volgenden ochtend verkondigde het gebulder van het geschut, op den Brauhausberg gepland, dat den Prins eene dochter geboren was. Er werden 36 schoten gelost. Zoodra Prinses Friedrich Wilhelm bevallen was, spocde de Prins zich naar het kasteel Babelsberg, om dit heuglijk nieuws aan zijne moeder, die in den vroegen ochtend daar aangekomen was, mede te deelen.

De Köln. Zeitung bevat in haar jongste nummer eene uitvoerige beschouwing over de zamenkomst van den Keizer van Oostenrijk en den Prins-Regent te Teplitz. Eene veranderde rigting der aangenomen staatkunde in Pruisen zal daarvan, volgens genoemd blad, niet het gevolg zijn; maar dat de Oostenrijksche politiek er eene geheele wijziging door zal ondergaan, deze hoop durft het niet voeden. Om hiertoe te geraken zou Oostenrijk Venetië moeten laten varen, en openlijk het beginsel der nationaliteiten en het recht van verteenwoordiging van Hongarije en andere deelen des lands behooren te erkennen. Aan het slot wordt de volgende vraag gedaan: „Aan welke oorzaken heeft Napoleon III al zijne overwinningen te danken? Tracht deze vraag op te lossen en gij zult weten op welke wijze gij hem kunt overwinnen.”

De Prins-Regent en de minister van Scheinwitz worden den 27sten dezer uit Teplitz hier terug verwacht. De Prins begeeft zich in de volgende maand naar Ostende en in de maand September begeleidt hij Koningin Victoria herwaarts.

Naar men van eene goed onderrigte zijde verneemt, zijn de diplomatieke betrekkingen met Keurhessen thans weder aangeknoopt. De Keurhessische gezant, de baron van Wilkens, bevindt zich thans weder hier ter stede.

Volgens opgave van de Preuss. Jahrbücher telt het weekblad der Deutsche Nationale Vereeniging 3000 abonneenten, verdeeld als volgt: 695 in Pruisen, 549 in Thüringen, 363 in Mecklenburg, Brunswijk, Holstein, Hamburg, Bremen en Lubek, 26 in Oostenrijk, 199 in Hannover, 189 in Saksen, 122 in Beijeren, 89 in Wurtemberg en Baden, 70 in Nassau, 424 in de beide Hessen, 295 in Frankfort en 40 buiten Duitschland.

FRANKFORT, 25 Julij. Naar men verneemt zal in de eerstvolgende zitting der Bondsvergadering door de militaire bonds-commissie rapport worden uitgebragt.

Deze vrije rijkstad en de Vorst van Salm-Reifferscheidt hebben het tegen de Rijnover-staten sedert lang gevoerde proces gewonnen, wegens hun aandeel aan de opbrengst der Rijn-tollen, dat hun reeds sedert vele jaren geweigerd werd en thans eenige miljoenen francs bedraagt. Men vreest, dat hieruit eene nieuwe zwarigheid zal ontstaan voor de oeffening der Rijn-tollen.

Rij-tollers heeft besloten, dat met den 8sten der volgende maand de bezetting uit Genève zal verwijderd worden, er tevens bij bepallende, dat die gedeelten der troepen, welke tot oefening in den wapenhandel gedurende eenigen tijd opkomen, tot dat einde naar Genève zullen gezonden worden.

Uit Genève meldt men, dat het aantal bezoekers uit vreemde landen aldaar buitengewoon groot is; dit is mede het geval in het Berner Oberland.

Volgens berichten uit verschillende oorden van Zwitserland heeft de inschrijving voor Garibaldi niet meer opgebracht dan 4022 francs. De Eidgenössische Zeitung doet een beroep op het Zwitsersche volk, om, in plaats van gelden bijeen te brengen tot ondersteuning van Garibaldi, liever bijdragen te storten op het altaar des vaderlands, ten einde den nood te lenigen van hen, die bij de vreeselijke onweders, welke een groot gedeelte van Zwitserland hebben geteisterd, have en bezittingen hebben verloren.

In Keurhessen hebben nog steeds talrijke demonstratiën plaats ten gunste van de herstelling der constitutie van 1831. Zoo als de zaken thans echter staan, is er geen vooruitzicht, dat deze algemeene wensch vervuld zal worden.

Fransche Post.

PARIJS, Woensdag 25 Julij.

De Keizer heeft gisteren, na afschouwing van den ministerraad, zich naar Versailles begeven, om eene wapenschenouwing te houden over de artillerie der garde.

De maarschalk Pelissier, die van tijd tot tijd den ministerraad bijwoont, heeft, naar men zegt, te vergeefs zijn invloed doen gelden, ten einde de regering van haar plan terug te brengen, om tegen den winter een kamp in het Noorden van Frankrijk op te rigten.

Men berekent, dat met inbegrip der vreemde vaartuigen, weldra 70 schepen in den Levant gestationeerd zullen zijn. De Keizer doet zich iederen dag per telegraaf van den staat der werkzaamheden in de havens onderrigten.

De Sardiniësche regering moet als onderteekenaar van het tractaat van 1856 aan de Fransche en Engelsche gouvernementen hebben doen aankondigen, dat zij twee of misschien drie schepen naar de Syrische wateren zal zenden.

De geruchten omtrent het mogelijke vertrek van den Paus naar Bamberg of Würzburg bevestigen zich. Het schijnt echter, dat het niet de H. Vader, maar de Keizer is, van wien dat plan oorspronkelijk is uitgegaan en die daarover sedert eenige dagen in eene levendige briefwisseling met den Koning van Beijeren en den H. Vader is. Het is ook op den raad van Napoleon III en uit aanmerking der tegenwoordige gebeurtenissen in Italië, dat de Koning aan de baden van Silezie, boven die van Scheveningen de voorkeur heeft gegeven.

De regering is in onderhandeling met de bestuurders der Messageries Impériales, tot het afhuren van schepen voor het vervoer van troepen.

Men leest in de Presse het volgende: De gebeurtenissen in Syrië en de militaire voorbereidselen, die daarvan het gevolg zijn, houden aller aandacht te Toulon en te Marseille bezig. In de eerstgenoemde stad zal men een reserve eskader vormen, waarover de vice-admiraal Fourichon bevel zal voeren. Het zal voorloopig zamengesteld worden uit 5 lineschepen en 2 frogaten.

De berichten uit onze havens van de Middellandsche Zee zijn niet zodanig, dat zij eene verandering van de expeditie doen voorzien. Door eene officiële depeche te Toulon ontvangen, is aan de bevelhebbers over de zee-magt en de troepen kennis gegeven, dat de inscheping der troepen, welke bestemd zijn voor de expeditie naar Syrië, te gelijkertijd te Toulon, te Marseille en te Algiers zal plaats hebben.

Het Journ. des Débats heeft een brief uit Baalbeck opgenomen met bijzonderheden over de gebeurtenissen in Syrië. Men wil weten, dat die brief door den graaf van Parijs is geschreven, die niet zoo veel gevaar schijnt te hebben geloopt als vroeger is gemeld.

Men schrijft uit Bordeaux, dat de opper-rabbijn dezer stad en de leden van het consistorie aan den kardinaal Donnet de opbrengst overhandigd hebben van eene collecte, die gehouden is ten behoeve der Christenen in Syrië.

Uit eene statistieke opgave blijkt, dat te Parijs thans 94,000 appartementen ledig staan.

In den nacht van Zondag op Maandag is te Douai het fourage-magazijn afgebrand. Al het hooi en stroo is verbrand; alleaen de haver heeft men kunnen bergen.

De Presse deelt een brief uit Turyn mede, waarin aan de goede bedoelingen van het tegenwoordige Napelsche ministerie hulde gebragt, maar tevens aan zijne bekwaamheid getwijfeld wordt. Het bevel om Sicilië te ontruimen, wordt te Turyn beschouwd als een middel, om voor de oogen van Europa eene groote gematigdheid aan den dag te leggen, maar vooral om alle beschikbare strijkrachten op het vaste land te vereenigen. Binnen kort zal uit Genua eene sterke expeditie vertrekken. Hierbij wordt herinnerd, dat ruim 20,000 jonge lieden zich als vrijwilligers bij de comités te Milaan, Turyn, Genua, Bologna, enz., hebben laten inschrijven.

Op bevel van den Paus, heeft den 8sten dezer te Rome eene bijzondere plechtigheid plaats gehad. In navolging der Israëlieten, die de arke des verbonds naar haring laerplaats overbragten, is de overname afbeelding der H. Maagd uit de Santa Maria Maggiore in plegtstijting optogt naar de kerk del Gesu gedragen; het beeld zal daar tot 29 Julij blijven; gedurende dien tijd zullen in die kerk dagelijks predicatiën en godsdienst-oefeningen gehouden worden, ten einde, zegt de Paus, Gods bescherming te krachtiger in te roepen over de kerk en de geheele Christenheid tegen de aanslagen der boozen, wier plannen reeds gedeeltelijk zijn gelukt. Zoodanige plechtigheid heeft alleen in buitengewone omstandigheden plaats, laatstelijk is het geschied in 1837 bij het woeden van de cholera.

Volgens de Correspondance Bullier worden de Jezuïeten uit Napels verdreven en heeft de administratie der finantien hunne goederen reeds in bezit genomen. De Jezuïeten zijn niet gelukkig; zij zijn in de enge gedreven tusschen Garibaldi en Frans II; maar dat zij door den Koning; van Napels worden verdreven, rikt naar verraad.

Er is sprake van eene reis, welke de prins van Joinville naar Zwitserland zal ondernemen.

Belgische Post.

BRUSSEL, Donderdag 26 Julij.

Bij besluit van 25 dezer is de zitting van de Kamers gesloten. Aan den Nord wordt uit Athene geschreven, dat de Grieksche regering voornemens is vier compagnieën troepen toe te voegen aan de strijdmagt, welke de Westersche mogendheden zullen afzenden ter bezetting van Syrië.

Het blad wijdt bovendien een artikel aan de gruwelen in Syrië en doet uitkomen, dat de vrede tusschen de Drusen en Maroniten gesloten, niets beteekent. In 1845 toch werd ook door hen een vrede geteekend. In dat verdrag betuigden beide stammen, dat zij met welwillende gevoelens jegens elkander bezield waren en voortaan in goede verstandhouding te zamen wenschten te leven; toen was die conventie in zekeren zin uitvoerbaar, want beide partijen hadden met afwisselend geluk tegen elkander gestreden; het was in één woord een burgeroorlog. Maar wat is het thans geweest? Eene slagting der zwakke partij door de sterke. Hoe kan hier dus in gemoede aan vrede gedacht worden?

BINNENLAND.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

's GRAVENHAGE, Zitting van Donderdag 26 Julij.

In deze zitting heeft de VOORZITTER medegedeeld, dat de commissien van rapporteurs gereed zijn met hare eindverslagen, 1° over het ontwerp betrekkelijk het fonds van de kooprijzen der domeinen; en 2° over het voorstel van den Heer Sloet tot Oldhuis, wegens de afkoopbaarstelling van de tienden. De dag der beraadslaging over die beide onderwerpen zal nader worden bepaald.

Aan de orde van den dag is de voortzetting van de beraadslagingen over het wetsontwerp tot aanleg van spoorwegen voor rekening van den staat. Twee nieuwe amendementen zijn ingediend achter de gisteren afgehandelde lijnen, waaronder ook behoort die van Rotterdam langs Dordrecht, Willemsdorp, Moerdijk tot Breda. Die lijn is gezamenlijk met die van Maarsbergen's Bosch in deliberatie gebragt en toen nu de amendementen gisteren waren afgehandeld, werden de beraadslagingen over de beide rigtingen gesloten. Niemand over die van Rotterdam-Breda die woord vragende, zijn de beraadslagingen gesloten en is dus die lijn stilzwijgend afgedaan.

De Heer DOMMER VAN POLDERSVELDT stelt voor om op de 10de alinea van art. 2 de volgende nieuwe lijn in te lasseten: van Arnhem, Nijmegen en Grave naar 's Bosch.

De Heer DE KEMPENAEER stelt voor, om op de 10de alinea te laten volgen deze lijn: van Kuilenburg langs Tiel, Wamel, Nijmegen naar de Prouisische grenzen.

De Heer DOMMER VAN POLDERSVELDT licht kortelijk zijn amendement toe. Na de aanneming op gisteren van het amendement van den Heer van Goltstein, is hij stellig van de noodzakelijkheid overtuigd om den door hem voorgedragen weg aan te leggen.

De Heer DE KEMPENAEER merkt op, dat door het gisteren genomen besluit zijn amendement wel is vervallen, maar dat thans hetzelfde op min kostbare wijze kan bereikt worden. Hij laat aan de regering ter beslissing over, op welke wijze de overtoert bij Tiel moet plaats hebben, maar hij vordert geene vaste brug.

De Heer DULLERT is tegen het amendement de Kempenaar, dat ook sonder vaste brug weinig doelmatig zijn zou. Hij geeft dus de voorkeur aan het amendement Dommer.

De Heer STORM VAN 'S GRAVENHAGE is mede tegen het amendement de Kempenaar, waardoor nog op verschillende punten over de Linge en in de nabijheid 650 ellen brug zouden noodig zijn.

De Heer DE KEMPENAEER acht zijn amendement voor de behoefte der Hollandische koopsteden noodzakelijk, als daarstellende den kortsten weg. Hij merkt daarbij op, dat naar het amendement Dommer drie rivierovergangen te pas komen, en dat er dan nog eene concurrerende lijn wordt daargesteld met de lijn Bommel naar 's Bosch. Het zou verder eene zeer kostbare lijn worden.

De Heer DOMMER VAN POLDERSVELDT stemt toe, dat zijn amendement eene aanzienlijke uitgaaf zou vorderen, maar hij wil slechts de lijn in beginsel vastgesteld zien, en dan aan de Regering overlaten de uitvoering geheel of ten deele, al dan niet dadelijk te doen plaats hebben.

De Heer VAN BOSSE betoogt, dat de lijn van den Heer de Kempenaar voor de Maassteden niet van belang is, daar de kosten te groot zouden zijn om dien omweg te maken. Bovendien is het doel, om met den linker Rijn-over in verbinding te komen reeds bereikt door den weg van Utrecht over 's Bosch naar Venlo.

De Heer THORBECKE merkt op, dat de beide amendementen hun oorsprong verschuldigd zijn aan het verlangen van Pruisen. Ofschoon hij nu van oordeel is, dat Nederland zich niet steeds aan het voorbeeld van vreemde behoort te spiegelen, zoo wijst hij toch op het gebeurde in België, toen er ook werd aangedrongen op de aansluiting met Pruisen, en toen sommige afgevaardigden vooraf de verzekering wenschten te bekomen of men overtuigd was van de aansluiting van Pruisen, waarop de Minister antwoordde, dat Pruisen hetzelfde belang als België had.

De Heer DE POORTER zegt, dat de kosten voor den door den Heer Dommer voorgestelden weg bedragen 17 miljoen, en nu meent spreker, dat wanneer men dit voorstel aannam, de wet zou worden versterkt onder financiële bezwaren.

De Heer VAN ZUYLEN VAN NYVELT merkt op, dat beide amendementen hun oorsprong ontleend hebben aan den aandrang van Pruisen tot aansluiting. En die aandrang zou zelfs zoo sterk zijn dat, naar hij vernomen heeft, Pruisen niet ongenegen zou zijn om de kosten voor de bruggen van Arnhem en Nijmegen voor zijne rekening te nemen. Maar als dit zoo is, waarom is Pruisen dan niet bedacht op den aanleg van een weg van Cleef naar Arnhem? Dan zou men toch het doel bereiken.

De Heer VAN ECK is huiverig thans de wijziging door den Heer Dommer voorgesteld, aan te nemen wegens het financiële bezwaar. Hij acht dien weg overigens wel wenschelijk. Spreker is het echter niet eens, dat die weg is voorgesteld op aandrang van Pruisen. Met het amendement van den Heer de Kempenaar kan hij zich in geen geval vereenigen.

De MINISTER VAN BINNENLANDEN ZAKEN vraagt, of de vergadering in staat is, om zoo voetoets deze twee amendementen te behandelen. Hij is het niet eens met den Heer Dommer, die in zijn amendement slechts eene zaak van uitvoering voor lateren tijd ziet, neen, als de lijn in het ontwerp wordt opgenomen, dan moet de weg, als een gevolg van de aanneming der wet, tot stand komen. Wat de voorgedragene amendementen aangaat, beschouwt hij die in verband met het rivierbelang en onze financiële krachten. In het belang des lands geloof hij, dat het onraadzaam is meerdere lijnen aan te leggen, maar dat men zich aan het ontwerp houden moet. Wat de vraag betreft of onmiddellijk met den bruggenbouw zal begonnen worden, antwoordt hij bevestigend, mits de noodige tijd gelaten worde voor het opmaken van plan en bestekken; maar het staat vast, dat de bruggen noodig zijn, en zij zullen dus spoedig worden aangevangen. Wat het voornemen van Pruisen aangaat, om den brugbouw op zich te nemen, de minister zegt, dat hij wenschte dat het zoo ware, doch dit is niet juist. Er is door Pruisen aangevraagd de concessie van Cleef over Nijmegen naar Arnhem, maar met belangrijke subsidie, en dan zou de brugbouw niet door de Regering behoeven te geschieden. Na de gisteren genomen beslissing acht de Regering het raadzaam zich hierbij neder te leggen en het verdere aan de toekomst over te laten. Als er echter eene keuze tusschen beide amendementen moest gedaan worden, dan zou hij voor dat van den Heer de Kempenaar zijn.

De MINISTER VAN FINANCIËN zal, als zoodanig juist, verzoeken, dat beide amendementen worden verworpen. De regering heeft goetd bereid te zijn, in het algemeen, groote uitgaven voor te slaan, maar alles heeft zijne grenzen.

De Heer DULLERT spreekt over de bezwaren van den waterstaat. Maar is er een overgang, waartegen de waterstaat niet is opgekomen, en is hij niet later van die bezwaren teruggekomen? Spr. betuigt zijne bevrediging over die afwisselende meening, en hecht dus niet veel waarde aan de nu weder door den Minister op grond van deskundigen geopperde bezwaren. Hij verdedigt wijders het amendement van den Heer Dommer van Poldersveldt.

De Heer DOMMER VAN POLDERSVELDT betwijfelt de juistheid en de toepasselijkheid van de aanhaling van den Heer Thorbecke, nopens het gezegde van den Belgischen Minister. Hij beantwoordt de bedenkingen tegen zijn amendement aangevoerd.

De Heer THORBECKE beantwoordt nog kortelijk den Minister en licht zijne vroegere gezegden nader toe.

De Heer HUGENHOLTZ meent, dat er geen punt van zoo groot gewigt is als de financiële kwestie. De Minister van Financien heeft de Kamer voorzigtigheid aangeraden. Intusschen is spreker alsnog geneigd voor het amendement Dommer te stemmen.

De MINISTER VAN BINNENLANDSHE ZAKEN geeft nog, in antwoord op de vraag van den Heer Dullert, te kennen, dat, waar dit mogelijk is, het vervangen van beweegbare bruggen door vaste, in ernstige overweging zal worden genomen.

Bij stemming is het amendement van den Heer Dommer van Poldersveldt verworpen met 55 tegen 16 stemmen. Voor de Heeren: Dommer, van der Veer, Hugenholtz, Strens, de Bieberstein, van Nispen van Sevenaer, Duymaer van Twist, van Forest, van Lynden, Hengst, Dullert, van Wintershoven, van Diggelen, de Brauw, Kingma en van der Linden.

Ook het amendement van den Heer de Kempenaar wordt verworpen met 66 tegen 6 stemmen. Voor de HH. de Kempenaar, Kien, van Nispen, van 'oorthuysen, van Forest en Hoffmann.

Hiernede zijn de verbindingslijnen in het midden des lands geheel afgevoerd. Nu komt in discussie de lijn van Amsterdam door de Zaanstreek of van Haarlem, langs Alkmaar, tot het Nieuwe Diep.

Hierop is door den Heer van Forest een amendement voorgesteld, strekkende, om in die lijn te doen wegvallen de woorden: „Of van Haarlem.”

De Heer VAN FOREEST verdedigt zijn amendement. Als hij zich niet bedriegt, dan staan alle N.-Hollandsche leden de rigting door de Zaanstreek voor, zoo ook de Prov. Staten van N.-Holland. Zelfs het Amsterdamsch-Utrechtsch spoorweg-comité betoogt in een adres met klem van redenen de noodzakelijkheid om de lijn over de Zaanstreek te leggen. Die rigting verdient naar zijne meening aanbeveling: 1° als de beste handelsweg van het Nieuwediep naar de hoofdstad, en 2° omdat zij door het volrijkste deel van N.-Holland en wellicht het meest industriële gedeelte van het vaderland loopt. Welke zijn nu de bezwaren in de gewisselde stukken daartegen aangevoerd? Het eenige is de overbrugging van het IJ, welk bevoor alleen van financieel aard is, maar niet uit het oogpunt van het waterstaatsbelang. Maar het financiële bezwaar is niet van zoo overwegend aard, dat de begroting der regering daardoor te zeer zou worden opgedreven. Wanneer men den weg over Zaandam neemt, dan wint de Regering 17 ton, die niet noodig is voor de lijn naar Haarlem. Hij laat echter dit punt van uitvoering geheel aan de Regering over. Verder beveelt hij het amendement uit het oogpunt van het algemeen belang aan, dat zeer betrokken is bij de vele handelsbetrekkingen met de Zaan. De Noordische lijn, mits door de Zaanstreek loopende, zal blijken eene der meest productieve lijnen van het gehele net te zijn.

De Heer NOLTHUIS wil het amendement gaarne voorstellen, omdat hij het van belang acht dat de lijn door de Zaanstreek loopen zal.

De MINISTER VAN BINNENLANDEN ZAKEN stelt den Heer van Forest gerust dat de Regering zijn amendement niet ernstig bestrijden zal, want zij heeft hetzelfde facultatief gelaten. De Regering meent, dat het belang van Amsterdam en Zaandam de verbinding over het IJ vordert, maar de voordragt is daarom facultatief gedaan in verband met de zaak der doorgang, die nog niet geheel voldongen is. Niet dat het der Regering daarmede geen ernst zijn zou, integendeel stelt zij zich voor om de zaak bij de wetgevende kamers te brengen, maar in dien stand kan de Regering niet anders dan facultatief handelen; de bedoeling der Regering is van Amsterdam uit te gaan en de Zaanstreek daarin te begripen. Hij verzet zich dus niet tegen de aanneming van het amendement; maar blijft aan het regerings-

... dat de voorkeur geven, om het facultatief te laten, welke weg anders afgesneden wordt.

De Heer van Bosse kan niet toegeven, dat de financiële bezwaren van het leggen ener brug over het IJ, zoo gering zijn, of dat die brug slechts 17 ton zoude kunnen kosten. Wij hebben geen gegevens of begrotingen, maar er is een punt van vergelijking, dat is dat het IJ op dat punt dubbel de breedte van het II-ij. Diep heeft, en als men dan ziet dat een brug over dat Diep of 8 of meer miljoenen geschat wordt, wat zal dan een brug over het IJ kosten?

De Heer van Foreest meent dat de vorige spreker schijnt te vergeten, dat in het midden van het IJ het eiland den Horn gelegd is, waarden de breedte aanmerkelijk wordt verminderd, terwijl hier voor geen waarborgen tegen ijsgang, enz. behoef gezorgd te worden zoo als bij een brug over den Moerdijk.

Door den Heer v. Heukelom wordt een amendement voorgesteld om de alinea aldus te lezen: van Amsterdam naar het Nieuwediep, langs Alkmaar, zullende de richting tusschen Amsterdam en Alkmaar nader door een wet worden bepaald.

De Heer van Heukelom licht zijn amendement toe. De Minister heeft gezegd, dat hij het facultatief heeft gelaten, uithoofde van het belang der doorgraving van Holland op zijn smalst. Spr. kan dat belang niet inzien. Integendeel, als de weg van Alkmaar naar Haarlem wordt genomen, dan kan het belang der doorgraving geprejudiceerd worden.

De Heer van Bosse ondersteunt dit amendement.

De Minister van Binnenl. Zaken zegt, dat hij bedenking heeft tegen het amendement van den Heer v. Heukelom. Hij dringt er op aan, dat men de uitvoering niet, zoo als nu bedoeld amendement zou volgen, los en onzeker moet maken.

De Heer van Heukelom doet uitkomen, dat men juist, omdat de lijn in verband staat met een ander plan, geen vaste bepaling der richting moet maken, alvorens over dat andere plan uitspraak is gedaan. Hij handelt daarom zijn amendement.

De Heer J. Heemskerk Az. kan beide amendementen goedkeuren; in beide vervalt Haarlem. Hij geeft echter de voorkeur aan het amendement van den Heer v. Heukelom. De hoofden zijner ondersteuning van het amendement is, dat de Amsterdamsche waterweg niet geprejudiceerd wordt.

Nadat de Minister nog opgemerkt had dat, volgens het amendement van Heukelom, de weg niet voltooid kon worden zonder dat beide takken der wetgevende magt zich over de lijn hebben verstaan, worden de discussies gesloten en tevens over het geheele art. 2 (houdende de vaststelling der lijnen). Men gaat tot stemming over en wel 1° over het amendement van den Heer van Heukelom, dat met 41 tegen 30 stemmen verworpen wordt. Minderheid de Heeren: van Bosse, Meussen, Heemskerk Az., Nolthenius, Olivier, van Heukelom, Reinders, van Zuylen van Nyevelt, Anmaet, Thorbecke, Hoyne van Papendrecht, v. Franck, Poortman, van der Poel, van Hoëvell, Hugenholz, Betz, Strens, van Nispen, Duymaer van Twist, Iderda, Meylink, Luyben, Dullert, Heemskerk Bz., Wijbenga, de Brauw, Kingma, van der Linden en Wintgens.

Het amendement van den Heer van Foreest wordt mede met 41 tegen 30 stemmen verworpen. Minderheid de Heeren van Heukelom, Poelman, Lijcklama, Zijlker, van Franck, de Kempenaar, Kien, Taets, Strens, van Foreest, Hoffmann, Mensonides, van Asch van Wijck, Dirks, v. Heiden, Reinsteijn, Iderda, van Lijnden, van Goltstein, Heemskerk Az., Wijbenga, Wintershoven, van Diggelen, de Brauw, Kingma, Wintgens, Slicher, Sloet tot Oldhuis, Schimmelpenninck, Dommer v. Poldersveldt en Nolthenius.

Nu komt in stemming art. 2 der wet dat aangenomen wordt met 49 tegen 23 stemmen. Minderheid de Heeren: van Goltstein, Dullert, Wybenga, van Wintershoven, de Brauw, Kingma, van der Linden, Wintgens, van Bosse, Dommer v. Poldersveldt, Heemskerk Az., Olivier, van Heukelom, van Zuylen van Nyevelt, Thorbecke, Hoyne van Papendrecht, Poortman, v. d. Poel, van Hoëvell, Hugenholz, Betz, van Nispen, en Duymaer v. Twist. De alsnu aangenomen lijnen zijn de volgende:

1°. Van Arnhem langs Zutphen, Deventer, Zwolle, Meppel, Steenwijk, Heerenveen tot Leeuwarden; 2°. van Harlingen langs Franeker, Leeuwarden, Groningen, Winchoten naar de Hanoversche grenzen; 3°. van Groningen langs Assen naar Meppel; 4°. van Zutphen langs Goo, Hengelo, Enschedé, met een of twee vertakkingen, naar de Duitse grenzen; 5°. van Maastricht of Meerssen langs Roermond, Venlo, Eindhoven, Bostel en Tilburg tot Breda; 6°. van Rosendaal langs Bergen op Zoom, Goes, Middelburg tot Vlissingen; 7°. van Venlo naar de Pruisische grenzen; 8°. van Utrecht langs Kuilenburg, Zalt-Bommel, 's Hertogenbosch tot Bostel; 9°. van Rotterdam langs Dordrecht, Willemsdorp, Moerdijk tot Breda; 10°. van Amsterdam door de Zaanstreek, of van Haarlem langs Alkmaar tot het Nieuwe Diep.

Art. 3 bepaalt: »Met den aanleg wordt, zoo veel mogelijk, gelijktijdig aangevangen op de volgende punten: Te Arnhem voor den weg naar Leeuwarden en naar de Duitse grenzen; te Harlingen voor den weg naar de Hanoversche grenzen; te Breda en te Maastricht of te Meerssen voor den weg van Breda naar Maastricht of naar Meerssen; te Rosendaal voor den weg naar Vlissingen; te Maarsbergen voor den weg naar Bostel; te Breda voor den weg naar Rotterdam; te Nieuwe Diep voor den weg naar Amsterdam of naar Haarlem.

De Minister van Binnenl. Zaken stelt in dat artikel 2 wijzigingen voor: 1°. om ten gevolge van de aanneming van het amendement Goltstein, in N° 5 te lezen, in plaats van Maarsbergen: Utrecht; en 2°. om een nieuw artikel in te voegen van dezen inhoud: »Met den aanleg van den weg van Groningen naar Meppel wordt aangevangen, nadat de weg van Harlingen naar de Hanoversche grenzen zal zijn voltooid.»

De Heeren van der Veen en van Heiden Reinsteijn trekken daarop hunne amendementen van gelijke strekking in.

De Heer Thorbecke heeft twee bedenkingen tegen dit artikel. Vooreerst vraagt hij of dit artikel moet strekken om het vertrouwen in dit gouvernement te versterken? Wat geschiedt hier? Dit artikel wil den gelijktijdigen aanleg van acht lijnen. Maar zoo hij zich niet bedriegt behoort dit tot de uitvoerende magt en behoort dit niet in de wet te worden bepaald.

Eene tweede bedenking. Het gouvernement schijnt bij dit art. 3 den waarborg te willen geven, dat met den aanleg een begin zal worden gemaakt. Het begin zal mogelijk zijn, maar zal men het werk voortzetten? Hierop komt het aan. Welke zekerheid geeft een begin, vraagt Spr.; dit ministerie? Al vond Spr. dus de wet voor het overige goed, is dit artikel hem alleen genoegzaam om de wet af te stemmen.

De Heer Wintgens bestrijdt mede het artikel, het moet beschouwd worden als een monument van de bekrompenheid der lokale belangen.

De Heer van Eck stelt zich ook op dat standpunt, maar het artikel is noodig in verband met de geheele geschiedenis der wet. Hij vraagt aan de Regering, welke de bedoeling is van de woorden zoo veel mogelijk in den aanhef.

De Heeren van Zuylen van Nyevelt en Poortman bestrijden het artikel.

De Minister van Binnenl. Zaken beantwoordt de opmerkingen van den Heer Thorbecke, die in den aanvang zijner rede vroeg of de regering door dit artikel den maatstaf gaf van het vertrouwen waarop zij zou kunnen rekenen. De regering wenscht niet zelve te schatten de mate van vertrouwen welke zij verdient. Maar als de vraag moet zijn een maatstaf van het vertrouwen van dien spreker in de regering, dan zegt de minister hem dank voor het vertrouwen, dat die spreker in de regering schijnt te stellen. Voor het overige is de gedachte der regering deze: Zij heeft gemeend beter eens en vooral de grondslagen te moeten vaststellen, waarop zal worden voortgewerkt, dan den strijd daarover jaarlijks te hernieuwen. Eene laatste opmerking was deze: het plan is te uitgebreid; het is verkeerd op acht punten te gelijk te beginnen. Wij hebben, zegt de minister, willen aanvragen op 8 punten, omdat wij meenen, dat het werk op 8 punten aangevangen en voortgezet kan worden. Wat de vraag van den Heer van Eck betreft, zegt de minister, dat de uitdrukking zoo veel mogelijk noodzakelijk is, vermits er beletselen, omstandigheden kunnen opkomen, die men nu nog niet voorzien kan.

De Heer Thorbecke verdedigt nader zijne bedenkingen en houdt het er voor, dat het hier wel degelijk een vraag van vertrouwen geldt, want de zaak is exceptioneel. Immers geeft het Gouvernement uit zijne hand, wat uit den aard der zaak aan het Gouvernement behoort. Spr. houdt vol dat het beter ware geweest al de krachten op een punt samen te trekken. De Minister vroeg welke waarborg er dan zou zijn, nopens het tot stand komen van de andere lijnen. Daarop vraagt Spr.: is dan de wet geen waarborg meer, die den aanleg beveelt van de onderscheidene lijnen?

De Heer van Eck stelt nog een amendement voor, tot het doen vervallen der woorden: zoo veel mogelijk, welk amendement met 61 tegen 11 verworpen wordt. Voor de III: Iderda, v. Wintershoven, v. Diggelen, Slicher, Sloet, Westerhoff, Zijlker, v. d. Veen, Strens, de Lom de Bergh en v. Eck. Daarna wordt art. 3 der wet aangenomen met 42 tegen 30 stemmen. Minderheid de Heeren: van Asch van Wijck, van Goltstein, Dullert, Heemskerk Az., Wybenga, Wintershoven, de Brauw, Kingma, van der Linden, Wintgens, Elout, van Bosse, Heemskerk Bz., Olivier, van Heukelom, van Zuylen van Nyevelt, Gevers Deynoot, Thorbecke, Begram, Hoyne van Papendrecht, Poortman, van der Poel, Storm van 's Gravenaude, van Hoëvell, Hugenholz, Betz, Taets, Duymaer van Twist, van Voorthuysen en de Voorzitter.

Morgen komt het eerst in beraadslaging art. 4, luidende: »de wet bepaalt de wijze van exploitatie,» benevens de amendementen deswege.

AMSTERDAM, Vrijdag 27 Julij.

In de zitting der Tweede Kamer van gisteren, heeft de Heer Poortman een amendement ingediend op het spoorwegontwerp, strekkende om daaraan toe te voegen een nieuw artikel, luidende: »Wanneer voor den aanleg van spoorwegen bij art. 2 bedoeld of gedurende denzelfden, aanvragen om concessie voor een of meer der lijnen worden gedaan, zullen die aanvragen worden publiek gemaakt, en daaraan, zoo het na onderzoek en overleg met de aanvragers blijkt, dat de vergunning in het algemeen belang verkieslijk te achten is, de voorkeur boven den aanleg van staatswege gegeven worden, behoudens de medewerking der Staten-Generaal, ingeval die noodig moogt zijn.»

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is art. 4 van het spoorweg-ontwerp, houdende, dat de wijze van exploitatie door de wet wordt bepaald, aangenomen, na verwerping met 47 tegen 25 stemmen van het amendement van den Heer van Bosse.

Daarna is in behandeling gekomen art. 5, houdende, dat jaarlijks tien millioen op de begroting voor spoorwegen wordt uitgetrokken. De Heer v. Bosse heeft het daarop door hem ingediende amendement ingetrokken.

De geheele wet is ten slotte aangenomen. Tegen: De Heeren van Hoëvell, Wybenga, van Bosse, Dommer, Heemskerk, Hoyne, van Zuylen, Betz, Kingma, van Heukelom, Olivier, Poortman, Thorbecke, Duymaer van Twist, van der Poel, Dullert, van Wintershoven, van Goltstein, Wintgens, van Nispen, Hugenholz, de Brauw en van der Linden.

Heden had alhier in het Odion, de algemeene vergadering plaats van deelhebbers in de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij; vertegenwoordigd werden 476 aandeelen, uitbrengende 190 stemmen. Met algemeene stemmen werd besloten, dat de maatschappij aanvaardt de aan haar verleende concessie voor den aanleg en de exploitatie van een spoorweg van Scheveningen langs 's Gravenhage en Leyden naar Woerden, aansluitende aan den Hollandschen IJzeren Spoorweg en aan den Nederlandschen Rijnspoorweg, overeenkomstig de voorwaarden vervat in de acte van 26 April 1860; wordende de raad van administratie gemagtigd de financiële maatregelen te nemen, vereischt ter uitvoering dezer concessie.

Wij vernemen, dat de Hollandsche ijzeren spoorwegmaatschappij het waarborgkapitaal wegens den spoorweg van Leyden naar Woerden heeft gestort.

Z. M. heeft aan L. de Rudder vergund het dragen der hem door Z.K.H. den groothertog van Saksen Weimar geschenken medaille van verdienste. Z. M. heeft met ingang van 1 Oct. aanst. bij het corps ingenieurs van den waterstaat bevorderd tot aspirant-ingenieur den surnummerair A. M. K. W. baron van Ittersum.

Z. M. heeft herbenoemd tot burg. van Ten Boer H. Wolthers en bekrachtigd de benoeming van H. R. Vogelsang, burg. van Leerdam, tot seer. dier gemeente.

Z. M. heeft aan C. Boom Jr. vergund zijne standplaats als notaris over te brengen van de Beemster naar de gem. Purmerend, en benoemd tot not. ter standplaats de Beemster J. R. G. Coninck Westenberg, cand.-not. op het eiland Texel; tot proc. bij de arrond.-regtb. te Zierikzee H. J. de Blaauw te 's Gravenhage en tot notaris ter standplaats de gem. Rotterdam, A. C. v. Wijngaarden, cand.-not. aldaar.

Z. M. heeft aan den Heer Mr. J. G. van Ravesteyn, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als ontv.-entrep. der in- en uitg. regten en acc. en van ontv. van het kantoor van waarb. en bel. der gouden en zilveren werken te Middelburg, behoudens aanspraak op pensioen.

Z. M. heeft aan den Heer Mr. C. Hultman, pres. van het hoog gerechts-hof van Ned. Indie en van het hoog ml. gerechtshof aldaar, op zijn verzoek eervol ontslag verleend uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen.

Volgens bericht van Zr. Ms. consul-generaal te Rio Janeiro is de Heer A. J. Rodrigues Ferreira Jr., vice-consul der Nederlanden te Porto Alegre, in Brazilië, overleden.

Men leest in de R. Ct. het volgende: Van goederhand blijkt ons, dat in het ook door ons overgenomen bericht der *Amerfoortsche Courant*, betreffende het nieuwe getrokken kanon, een aantal onnaauwkeurigheden en mistellingen, ja volslagen ongerijmdheden voorkomen. Vooreerst maken de trekken of gleuven geene slauwe wending, maar komt de helling daarvan overeen met een geheele omwenteling op 3.25 Ned. el. Het buisgat van het projectiel bevat geen houten stop, maar een gewone buis voor granaatkogels. Het heeft voorts geen 12, maar 9 zinken nokken, terwijl al wat er verder volgt over op- en neder beweegbare nokken, over zwavel-zuur, spiraalveeren, enz. totaal verzonnen is. Het is zelfs nooit beproefd, noch waarschijnlijk aan eenig lid der commissie, die het geschut heeft tot stand gebracht, in de gedachte gekomen. Tusschen springgranaten en kartesgranaten bestaat bij dit geschut geen ander verschil dan dat de eerste kruid bevatten, de andere kruid en kogels. De beschrevene inrigting, die veel heeft van een mystificatie jegens een of anderen al te nieuwsgierigen vrager, is nog nooit door iemand voorgesteld en onuitvoerlijk. Eindelijk kunnen wij mededeelen dat men thans bezig is een langen bronzen 24 ponden van trekken te voorzien, met het oog op de kust-defensie en dat in het kamp te Millingen reeds een geheele batterij getrokken 4 ponders aanwezig zal zijn.

Uit Mainz verneemt men, dat gisteren aldaar door de civiele autoriteit 5 militairen in Holl. dienst gearresteerd zijn, herkomstig van het garnizoen te 's Bosch.

* 's GRAVENHAGE, 27 Julij. HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik en Prinses Maria, worden den 4den der volgende maand van de badplaats Ems in de residentie verwacht. IIII. KK. HH. zullen slechts eenige dagen in de residentie verblijven, en zich dan naar HD. goederen te Muskau begeven.

Gisteren is alhier de eerste stoomboot aangekomen, hetgeen wegens de zeldzaamheid veel opzien heeft gebaard. Zij behoort aan den Heer Paul van Vlissingen van Amsterdam, die met zijne familie een plezier-tochtje naar de residentie doet. Het vaartuigje is smaakvol en gemakkelijk ingerigt; de snelle vaart heeft volstrekt de moeilijkheden niet opgeleverd die men vreesde.

DELFT, 26 Julij. Door de Heeren W. O. P. Arntzenius en J. II. Menten, opgeleid aan de Koninklijke Academie alhier, is voldoende examen afgelegd als ingenieurs voor den mijnbouw in Oost-Indie.

HAARLEM, 25 Julij. In de bijeenkomst van den gemeenteraad dezer stad van heden is op voorstel van curatoren van het gymnasium, met algemeene stemmen besloten om den Heer P. J. Uyenbroek te benoemen tot rector, en tot praecceptor den Heer T. Halbertsma.

* ARNHEM, 26 Julij. Er loopt een gerucht, met name in Holland, dat voor het aanstaande muziekfeest alhier in het gebouw Musis Sacrum geene plaatsen meer zouden zijn te bekomen. Ofschoon die, wel is waar, van dag tot dag worden ingenomen, kunnen wij van goederhand verzeke- ren, dat er evenwel nog ongeveer 400 disponibel zijn.

In den avond van 11 Aug. zal in het Park een prachtig vuurwerk worden afgestoken. Het feest belooft zeer luisterrijk te zullen zijn.

* NIJMEGEN, 26 Julij. Het misbruik van sterken drank heeft een anders opvallend gepensionceerd militair het leven gekost. Gisteren avond omstreeks tien ure, in beschenken toestand, met waggelende schreden, den wal boven de Hunnerpoort alhier passerende, had hij het ongeluk op die hoogte zijn evenwigt te verliezen, met het gevolg, dat hij over eenen ijzeren leuning naar beneden stortte. Zij hoofd werd op de straatsteenen vermorseld.

Een kanonnier wiens voet den 18den dezer bij het exerceren, door het van het affuut vallen van een twaalfpouder werd verbrijzeld, is, hoezeer hem aanvankelijk dit lichaamsdeel met goed gevolg werd gempu- teerd, heden aan de gevolgen overleden.

* HARDERWIJK, 26 Julij. In de maanden Aug. en Sept. a. s. zullen een aantal der vroeemde militairen, die bij de corpsen infanterie des legers zijn ingedeeld en daarbij eenigen tijd dienst hebben gedaan, door de regering in de alsdan uit te zenden detachementen suppletie-troepen bagrepen worden, en zullen alsdan van hunne corpsen, waarbij zij thans dienen, weder herwaarts gedirigeerd worden, ten einde hunne bestemming naar Indie te volgen.

TELEGRAMMEN van het Kon. Meteorol. Observat. te Utrecht, dd. 26 Julij.

NAMEN DER PLAATSEN.	Barometer-afwijking. (*)	WIND.		Temperatuur.	TOESTAND DER	
		Rigting.	Kracht.		LUCHT.	ZEE.
Brest.....	+ 0.1	N.O.	0	14.0	goed bewolkt.	zeer kalm.
Havre.....	—	O.	1	14.7	zw. bewolkt.	effen zee.
Parijs.....	+ 1.1	N.N.O.	—	12.8	zw. bewolkt.	—
Hartlepool.	+ 2.0	N.	—	14.5	koudewindr.	slecht wat.
Plymouth..	+ 1.0	N.W.	—	15.5	—	slecht wat.
Portsmouth.	+ 5.1	N.O.	—	18.3	—	slecht wat.
Utrecht....	— 2.2	W.N.W.	2	12.9	zw. bewolkt.	—

25 Julij. Grootste verschil der barom.-afw. tuss. Portsmouth en Utrecht. 10.6
26 " " " " " " " " Portsmouth en Utrecht. 7.3

(*) Onder barometer-afwijking wordt verstaan het verschil van den waargenomen barometerstand met den normalen; is de eerste hooger dan de laatste, dan wordt dit door +, in het tegenovergesteld geval door — aangeduid.

LAATSTE BERIGTEN.

DUNDEE, Donderdag 26 Julij.
Hennep: Riga Rein £ 31.5; Petersb. £ 30.10. Houders vast.

TEPLITZ, Donderdag 26 Julij (des namiddags).
Heden heeft de Keizer een bezoek afgelegd bij den Prins-Regent, dat 1½ uur duurde, daarna heeft de Graaf van Rechberg een langdurige audientie gehad bij den Prins-Regent. Later hield de Graaf Rechberg met den baron von Schleinitz een conferentie. Des namiddags had de Prins van Hohenzollern een langdurige bijeenkomst met den Keizer, waarbij de Graaf

Rechberg tegenwoordig was. Morgen, voormiddag ten 9 ure verlaten de Keizer en de Prins-Regent Teplitz. De eerste begeeft zich naar Pillnitz, de andere over Dresden naar Potsdam.

De Keizer van Oostenrijk zal zich Zaterdag van Pillnitz naar Reichstadt begeven, om aan den voormaligen Keizer Ferdinand een bezoek te brengen. Van daar reist de Keizer over Hoherstadt bij Olmitz naar Gräfenburg, waar hij den Koning van Beieren zal bezoeken en zal Zondag te Weenen terugkeeren.

ZURICH, Donderdag 26 Julij.
De gezant van Pruisen heeft aan den bondsraad verklaard, dat Pruisen eene conferentie als het meest geschikte middel beschouwde wegens het vraagstuk betreffende Savoye. Het verschil van meening der kabinetten heeft een uitstel der bijeenkomst van de conferentie ten gevolge gehad, zonder dat evenwel daardoor het vraagstuk zelf geprejudiceerd is.

PARIJS, Donderdag 26 Julij.
Morgen zal de Keizer in het Bois de Boulogne een revue over de infanterie en cavallerie der garde houden.

Heden morgen hebben de pontonniers der garde in tegenwoordigheid van den Keizer eene schipbrug van Caoutchouc over de Seine gelegd.

Naar Toulon, Marseille en Algiers is het bevel gezonden, om de troepen behorende tot de expeditie naar Syrie dadelijk in te schepen; te gelijker tijd zal het eskader van den admiraal Jehenne voor Beijruth door de beide linesschepen Alexander en Fontenay versterkt worden.

Men meldt, dat de toetreding der Porte tot de voorstellen van Frankrijk is ontvanger; van de overige mogendheden heeft men dezelfde toestemming bekomen. Engeland zal naar Syrie alleen eenige zeemagt zenden; de Fransche expeditie zal, naar men zegt, eerlang bevel ontvangen om scheep te gaan. De vijf mogendheden hebben heden de overeenkomst onderteekend, betreffende de tusschenkomst in Syrie. Spanje heeft daaraan als contracterende partij deel genomen.

Volgens de jongste berigten uit Napels was de toestand aldaar iets gunstiger.

De *Patrie* wil weten, dat de generaal de Goyon Rome niet zal verlaten.

TURYN, Donderdag 26 Julij.
Berigten van Palermo van 24 dezer over Genua ontvangen melden, dat in de gevechten van 16 en 17 dezer voor Milazzo 580 man der Napolitanen buiten gevecht zijn gesteld. Den 20sten hebben de troepen van Garibaldi met de bajonet Milazzo aangetast; er ontstond een hardnekkig gevecht, de Napolitanen trokken op het kasteel terug. De generaal Depretis is den 21sten te Palermo aangekomen en heeft zich naar het kamp begeven.

De *Gazzetta Ufficiale* meldt, dat de Napelsche gevolmagtigden gisteren aan den Koning hunne geloofsbriefen hebben overhandigd.

GENUA, Donderdag, 26 Julij.

Garibaldi heeft bij zijn vertrek uit Palermo Sistori met het dictoriaal gezag belast, hetwelk echter na de komst van den generaal Depretis aan dezen is overgedragen. De troepen van Garibaldi hebben Milazzo ingenomen, maar daarbij groote verliezen geleden. Men zegt dat Garibaldi aan den voet en zijn zoon aan den schouder is gewond. Garibaldi heeft eenige bewoners van Milazzo doen fusileren, omdat zij tegen hem hebben gestreden.

NAPELS, Donderdag 26 Julij.

Het bericht der geheele ontzuiming van Sicilie door de Napelsche troepen is onjuist. Messina bevindt zich nog steeds in hunne magt.

ROTTERDAM, 27 Julij. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan 25 en 25 vaten Maryland Tabak, per *Adolphine*, en 25 en 25 v. dito per *Ellen Steward*.

SCHEDAM, 27 Julij. Montwijn f 15; Genever f 20½; Amst. Proef f 21½.
HAMBURG, 26 Julij. Koffij stil. — *Granen*: Tarwe in loco zeer vast; op levering van Heiligenhafen werd voor 133 £ per medio Augustus—medio September 140 a 142 rd. en voor 131 £ van de oostkust van Sleeswijk per Aug. en Sept. 140 a 142 rd. betaald. Rogge in loco onveranderd; van Koningsbergen 80 £ per Sept.—Oct. tot 74 a 75 rd. aangeboden, zonder kooplust.

ROTTERDAM, Vrijdag 27 Julij. W. S. 2½ pCt. 64½; Port. 1856/57 42½; Rusland Spoorw.-Aand. volg. 212½; Oost. Metall. 51 ½; Dito 2½ pCt. 27½; Dito Nat. 58 ½.

PER TELEGRAAF.

LONDEN, HEDEN, Vrijdag 27 Julij.

Lord John Russell heeft gisteren in de zitting van het Huis der Gemeenten, ter beantwoording eener interpellatie van den Heer Griffith gezegd, dat de Koning van Sardinië aan Garibaldi een brief heeft gezonden, waarin hij hem vraagt om een wapenstilstand met Napels te sluiten en geen aanval te doen op de vastelandbezoittingen van Napels. Een Napelsche gezant is te Londen aangekomen en heeft Engelslands bemiddeling verzocht tusschen Garibaldi en Napels, en het verlangen te kennen gegeven, dat Frankrijk en Engeland aan Garibaldi de verplichting opleggen, om een wapenstilstand te sluiten. De Britsche regering heeft geweigerd om deze voorstellen aan te nemen.

TWEDE DEPECHE.

De *Morning Post* zegt, dat indien de expeditie naar Syrie plaats heeft, het vraagstuk der verdeling van Turkije. eene kwestie van tijd wordt; men moet ten minste afwachten, of het blijkt, dat Turkije niet in staat is, om de orde te herstellen, en dan eerst kan men het vraagstuk der toekomstige verdeling van het Ottomanische rijk in overweging nemen.

DERDE DEPECHE.

(*Reuters Office*.) De graaf Rechberg heeft eene circulaire uitgevaardigd omtrent het doel der conferentie te Teplitz. De Keizer heeft den wensch te kennen gegeven om met den Prins-Regent van Pruisen te beraadslagen over den toestand van Europa, inzonderheid over Duitschland. De minister zegt, dat hij de hoop koestert dat deze bijeenkomst een goede verstandhouding tusschen beide mogendheden zal ten gevolge hebben.

LONDEN, HEDEN, Vrijdag 27 Julij.

Koloniale goederen vaster. *IJzer* 52.6. — *Granen*: Tarwe vast, met enorme toevoeren. Haver 1 sh. lager. — *Lijnolie* 28.9. — *Raapolie* 42. — *Boter* 94 a 96.

LONDEN HEDEN, Vrijdag 27 Julij. Consols 93½ a ¾; Mexic. — a —; Spanje 3 pCt. 48½ a ¾; Dito 1½ pCt. 39½ a ¾; Cert. Coup. — a — Amort. —; Venez. — a —; Dito Uitg. — a —; Peru 4½ pCt. — a — Dito 3 pCt. — a —; Doll. Bonds — a —; Russen 3 pCt. — a —; Dito 4½ pCt. — a —; Illinois Shares — a —; Dito C. B. 7 pCt. Oblig. — a —.

LIVERPOOL, HEDEN, Vrijdag 27 Julij.

Heden werden van *Katoen* 8000 b. afgedaan, ½ lager dan de vorige Vrijdag.

TEPLITZ, HEDEN, Vrijdag 27 Julij.

Gisteren droegen bij het gehouden gala-diner de graaf Rechberg de orde van den Zwaarden Adelaar en de baron v. Schleinitz het grootkruis der Stephanus-orde, hun door den Prins-Regent van Pruisen en den Keizer van Oostenrijk verleend. Aan het diner werd geen enkele toast uitgebracht.

WEENEN, HEDEN, Vrijdag 27 Julij. Metall. 5 pCt. 70; Dito Nat. 79.90; Bank-Actien 838; Loten 1854 94; Dito 1858 107. —; Noordb. Dito —; Cred. Anstalt 190.40; Fr.-Oostenr. Sp. 255.50; N. Lomb. —. Wissel Londen 12.65; Goud —.

Slotkoersen: Metall. 5 pCt. 70; Dito Nation. 80. —; Loten 1854 —; Dito 1858 —; Bank-Actien 840; Noordb. Dito 189; Cred. Anstalt 190; Fr. Oostenr. Spoorw. 256; N. Lomb. 150. — Wissel: Londen 12.65; Goud —.

BERLIJN, HEDEN, Vrijdag 27 Julij.

Rogge: Julij Aug. 48½; herfst 46½; *Raapolie* Julij/Aug. 11½, herfst 11½.

BERLIJN, HEDEN, Vrijdag 27 Julij. 5 pCt. Metall. 54½ p.; Dito Nat. 62½ g.; Dito N. Leening —; Loten 1860 74½ p.; Stiegl. 5de serie 94½ p.; Dito 6de serie 102½ p.; 5 pCt. Eng. Russen —; 3 pCt. N. Dito 62½ p.; 5 pCt. Pruisen 105½ g. — Wissel: Londen 2/m. —; Parijs 2/m. —; Hamb. 2/m. —; Amst. k. z. —; Weenen 2/m. —; Peterab. 3/w. —. Slotkoersen: 5 pCt. Metall. 54½; Dito Nat. 62½; Dito N. Leening —; Stiegl. 5de serie 93½; Dito 6de serie 102½; 5 pCt. Eng. Russen 104½; 3 pCt. N. Dito 62½; 4½ pCt. Pruisen 100½. — Wissel Londen 2/m. —; Hamburg 2/m. —; Amst. —; Parijs 2/m. —; Weenen 2/m. —; Petersb. 3/w. —.

FRANKFORT, HEDEN, Vrijdag 27 Julij. Metalliek 5 pCt. 53½; Dito Nation. 60½; N. Leening —; Bank-Actien 768; Loten 74½; 3 pCt. Spanje 47½; Dito 1½ pCt. 39½. — Wissel: Londen —; Weenen 91½. Tamedijk vast. Slotkoersen: Metalliek 5 pCt. 53½; Dito Nation. 60½; 3 pCt. Spanje 47½; 1½ pCt. Dito 38½. — Wissel: Londen 117; Weenen 91½.

HAMBURG, HEDEN, Vrijdag 27 Julij. 3 pCt. Russen 60; 3 pCt. Spanje 44; 1 1/2 pCt. Dito 37 1/2; Vereinskant 98; Noord-Duitsche Dito 83; Wissel: Londen 13.02 1/2; Amst. 35.85.

PARIJS, HEDEN Vrijdag 27 Julij. De Constitutionnel bevat een artikel van den Heer Grandguillot, waarin gezegd wordt, dat lord John Russell lord Cowley heeft gemagtigd om met Frankrijk overeen te komen ten aanzien van de expeditie naar Syrie. Alle groote mogendheden zijn het daaromtrent eens en het gevolg daarvan zal zijn de toetreding van Turkije. Nu blijven nog de grondslagen vast te stellen van een algemeene overeenstemming omtrent het gemeenschappelijke doel. Deze taak is niet van moeijelijkheden onbetroffen, men moet echter hopen, dat die door de oprechte bedoelingen der mogendheden uit den weg zullen worden geruimd. Frankrijk, dat in deze zaak een krachtige houding heeft aangenomen, welke geschikt is om den moed der verdrukten op te wekken, zal ook een gematigdheid aan den dag leggen, welke de overige regeringen moet geruststellen en die den onveranderlijken regel is van zijne staatkunde.

PARIJS, HEDEN, Vrijdag 27 Julij. Repolite Julij 112.50, Aug. 113, Sept.—Dec. 115.

PARIJS, HEDEN, Vrijdag 27 Julij. 1 ure: Fransche 3 pCt. 68.10; Cred. Mob. 678.75; Fr. Oost. Spoor. —; Spanje 3 pCt. 47 1/2. Opening: Fransche 3 pCt. 63.15; daarna 68.20; Cred. Mob. 682.50.

MADRID, Donderdag 26 Julij. 3 pCts. 49.—; 1 1/2 pCts. 41.

TEXEL, HEDEN, Vrijdag 27 Julij. Binnen: Medea, S., Hull. - Twenthe, S., id. - Uitbreiding, de Groot, Noordzee (Haringbuis). - Dublin, Lane, Baltimore. - Beacan, Turner, Sunderland. - Leo, Crosby, id. - Jan Frederik, Klazen, ... Uitgezeild: Magnet, S., Londen.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, Vrijdag 27 Julij. De gisteren gehouden veiling van VRUCHTEN is als volgt afgelopen 541 k. n. Valencia Rozijn verkocht tot 9 1/4 a 10 1/4; 284 k. Smirna Vijgen, 4 koopen opgeh. tot 10 1/4 a 11 de overige niet geveild; 65 k. nieuwe Muscadel Rozijn, in lagen opgeh. tot 25; 25 1/4 k. n. Pruimedanten, 1 koop opgeh. tot 25, de andere niet geveild; 60 vts. Krenten opgeh. tot 13 1/4; 24 vts. Smirna Vijgen, verk. tot 4; 2 b. Juff. Amandelen, verk. tot 32; 10 matten Cassia opgeh. tot 22 c.

Uit de eerste hand zijn heden verkocht 50 v. Maryland Tabak, per Ellen Stewart, 34 v. dito per Angelita en 40 v. dito, per Adolphine.

Gisteren zijn door de N. H. M. 500,000 kil. O. I. Koperen Munt bij inschrijving toegewezen tot f 49.

Heden zijn bij inschrijving verkocht 268 p. Java Tabak, hoofdmerk KAWI, per Agatha Maria.

DORDRECHT, 26 Julij. In de prijzen der Granen is weinig verandering op te merken, de handel blijft beperkt. Tarwe: De beste Overm. en Zeeuws. jar. van f 11 tot 12 en nieuwe van f 10.70 tot 11, puik daarboven, wakke of mindere f 9 a 10.50 verkocht. Rogge tot ca. vorigen koers; Inl. van f 7.60 tot 8 en 140/2 Arch. per last f 192 en 198 verkocht. Gerst, Spelt, Haver, Boonen en Erwtten alles bij gerijven, nagenoeg als voren. Boekweit naar deugd te plaatsen, doch meendeels iets lager te noteren. N. Brab. van f 275 tot 290, Geld f 270 en Fransche, niet puik, f 225 a 240. — Koolzaad ruim 1 1/2 hooger aan te nemen, puik Zeeuwsch voor 72 1/2 en Overm. zakmaat voor 69 1/2 verkocht; van het nieuwe gewas werd heden eene partij Zeeuwsch Polder, groot circa 10 last, tot 66 1/2 afgedaan; de korrel en kleur viel zeer goed, doch overigens wak van kwaliteit; 9 vats Koolzaad op Sept. en Oct. 7 1/4 en Nov. 7 1/2 geveild. — Lijnzaad stil als voren, 112 1/2 Odessa voor f 325 te koop. — Raapolie op 6/w. f 41 1/2, vlieg. f 40 1/2 besteed, op 1°. Sept. en 1°. Oct. f 41, 1°. Nov. en 1°. Dec. f 41 1/2 gelaten. — Lijnolie op 6/w. f 31 1/2, vlieg. f 30 1/2 gedaan. — Raapkoeken: Harde f 72 a 74 en zachte f 82. — Lijnkoeken: Harde f 112 a 118.

HOORN, 26 Julij. De hoogste prijs der kleine Graskaas was heden f 27.50. Aanvoer 374 stapels.

BROEK IN WATERLAND, 26 Julij. Heden werden ter Kaasmarkt aangevoerd 41 stapels, inhoudende 4217 stuks en wegende te zamen 8210 Ned. G. De hoogste prijs was f 27 per 50 Ned. G.

MEPPEL, 26 Julij. Rogge f 7.50 a 8; Boekweit f 7.25 a 8.25; Aardappelen f 3 a 4.50; Boter per 1/2 vat f 36 a 40, per 1 1/2 Ned. G. f 1.45 a 1.55; Honig per 50 Ned. G. f 14 a 16; Was per 50 Ned. G. f 98; vette Varkens 38 a 43 c. per Ned. G.; Koelhuiden 40 c.; Pinkenhuiden 44 c. per Ned. G.; Kalfsvellen met de pooten f 1.80 a 2; Paardenhuiden f 7 a 7.50 per stuk.

ANTWERPEN, 26 Julij. Katoen: Men verneemt den verkoop van 320 b. Mobile, per Nineveh, en 25 b. dito per E. Sherman. — Cacao: Ca. 60 b. Goquil vonden heden nemers, prijs geheel. — Honig: Op nieuw werden afgedaan 44 tirsjes Havana, per Austria, a f 15; — Van Rijst zijn verhandeld 300 b. ord. Rangon a f 7 1/2 en 300 b. Aracan tot onbekend gebleven prijs. Voorts heeft men in Londen eene lading van ca. 3000 b. Aracan voor hier afgedaan. — Smeer gevraagd; tot vasten prijs werden heden 15,000 kil. Stads Smeer verkocht. — Granen goed gestemd, echter zonder noemenswaardigen omgang. — Lijnzaad: Drujaner a f 11 1/2 gedaan. — Raapolie: Donau werd met f 14 1/2 a 14 1/4 betaald.

LONDEN, 25 Julij. Suiker: Van West-Indische soorten heeft men 721 v. tot ongeveer vorige prijzen afgedaan. — Koffij: Native prijshoudend; in veiling werden 364 b. verkocht, goede a mooi 62 a 63 sh.; Plantation met eenigen omzet tot nagenoeg vorige prijzen. — Cacao 1 a 2 sh. lager, in veiling vonden 100 b. Trinidad gedeeltelijk koopers, ord. a middel grijs 65 a 68 en ord. rood 68 a 69 sh. — Thee: ord. Congo zonder handel; eenige partijen goed zwaart zijn verkocht tot 1.81. — Rijst blaauwer; men heeft 50 v. Carolina, goede kwal. a 23 sh. verkocht, en ca. 3000 b. Bengaal hebben nemers gevonden, gering middel a goed middel van 10.9 a 12.6. — Piment prijshoudend; ord. grijs a goed middel 3 1/4 a 3 3/4 p. — Cussta lignea 1 a 3 sh. lager, prima 85 a 86 sh. — Indigo: Van 1700 cer. Guatemala die in veiling werden aangeboden, werd een derde gedeelte verkocht tot 2 a 4 p. beneden de Mei-prijzen. — Lijnzaad: Eene lading van 1900 quart. Donau werd verhandeld a 49.6 voor het Vasteland. — Jute: ord. soorten 5 a 10 sh. lager met weinig affaire. In veiling werden 6742 b. aangeboden, waarvan 3800 b. koopers vonden. — Schotsch IJzer vast op 51.9 a 52 sh. — Lijnolie: 28.7 1/2 a 28.9. — Raapolie 41.6. — Patentolie 44.6. — Cochon Cocosolie werd gedaan tot 47.6 a 48 sh.

LONDEN, 25 Julij. Binnenl. Tarwe weinig aangeboden en prijshoudend op de hoogere markt van 11. Maandag; buitenl. vast en gevraagd. Meel onveranderd en willig. Garst door den grooten aanvoer wel te koop. Boonen prijshoudend. Erwtten ruim voorhanden maar niet lager. Haver iets lager gedaan door den ruimen aanvoer. Lijn- en Raapolie onveranderd.

26 Julij. Heden zijn 2600 b. Costarica Koffij in veiling verkocht van 64.6 a 76 sh. — Suiker: Bruin Havana werd gedaan tot 38 a 39 sh., blond dito 40 a 43.6. — Rijst vast. — Talk in loco 52.9. Julij—Sept. 52.6, Oct.—Dec. 52.6. — Hennep: Petersb. £ 29.10, Riga rein £ 31 a 32. HAVANA, 7 Julij. De uitvoer van Suiker in dit jaar was tot heden als volgt:

Table with 2 columns: Naar (To) and kisten (barrels). Rows include Spanje, Vereenigde Staten, Falmouth, Frankrijk, Holland, België, Hamburg en Bremen, Zweden en Denemarken, Rusland, Livorno en Genua, Zuid-Amerika, diverse havens.

Totaal 508,158 kisten, tegen 536,422 k. op hetzelfde tijdstip van het vorig jaar. De voorraad hier en te Matanzas bedraagt 390,000 k., tegen 395,000 k. in 1859.

Fondsen en Beurstijdingen.

LONDEN, Woensdag 25 Julij. Consols waren vast met 1/2 pCt. prijsverbetering. Buitenlandsche fondsen lusteloos, 5 pCt. Sardinijsche en 6 pCt. nieuwe Turken 1/2 pCt. lager; onde dito daalden 1/2 pCt.; van Spaansche waren beide soorten Werk. Schuld 1/2 lager en Coupons 1/2 hooger. Consols 3 pCt. cont. 93 1/4 a 1; Dito op 9 Aug. 93 1/4 a 1; Brazil. 5 pCt. 100; Dito 4 1/2 pCt. 1860 88 a 87 1/2; Portug. 3 pCt. 1853 op 31 Julij 44 1/2; Russen 5 pCt. 108 1/2; Dito 4 1/2 pCt. 1860 N. Leening 4 1/2 a 1/2 premie; Sard 5 pCt. 82 1/2 a 83 1/2; Spanje 3 pCt. 48 1/2 a 1/2; Dito op 31 Julij 48 1/2; Dito 1 1/2 pCt. op 31 Julij 30 1/2 a 1/2; Dito Passieve 20 1/2; Sp. Cert.-Coup. 4 1/2 a 5 1/2; Turken 6 pCt. 76 1/2; Dito op 31 Julij 76 1/2 a 1/2; Dito Nieuwe Leening op 31 Julij 59 1/2 a 60; Rijnspoorweg £ 10 1/4 a 1/2; Antwerpen-Rotterdam £ 4 1/2 a 1/2.

Gouden en Zilveren Specien.

10-Guldenstukken f 9.70 a 9.80; Ger. Ducaten f 5.50 a 5.60; Engelsche Souv. f 11.70 a 11.80; Pistolen f 9.50 a 9.60; Louis d'Or f — a —; St. v. 20 fr. f 9.30 a 9.40; Piasters f 2.55 a 2.60; St. van 5 fr. f 2.33 a 2.36; Brabands. Kroonen f 2.65 a 2.70; Fransche Dito f 2.70 a 2.75; Prais. Thaler f 1.75 a 1.78; Baren Goud en Specien a f 1442.60 per Ned. G. 1/2 a 10 1/2 pCt.; Zilv. 900 tot 300 f 104.20 a 105.

Scheepstijdingen.

Gepraaid, 17 Junij, op 35° Z. Br. 21° O. L.: Diligence, Smit, v. Banjoe-wangie n. Amst. — 5 Julij, op 37° N. Br. 10° W. L.: Jonkvrouw Geertrui, Bouwer, v. Amst. n. Napels.

LOOSDUINEN, 26 Julij. Heden is op het strand alhier aangespoeld een zwart geschilderd naambord, waarop met ingesneden en vergulde letters: Leant te lezen staat.

ELSENEUR, 24 Julij. Het schip Cornelius Dasse Victor, Borgman, v. Brake n. de Oostzee, is alhier met schade aan den boeg binnengevaren, na den 16den dezer bij Hansholmen in aanzeiling te zijn geweest met de Pruisische galjas Auguste en Charlotte, Niemann.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 26 Julij; Lion, S., Londen. - Minister Thorbecke, S., Hull. - het Vertrouwen, Meijer, Koningsb. - Stad Genemuiden, Dekker, Dantzig. - Tvende Brödre, Christensen, Nerva. (Benevens de schepen per telegr. gemeld.)

VLIE, 24 Julij; de Tijd, Steekmas, Newc. - Annachina, v. d. Wijk, Petersburg. - Jacoba Geziens, Reinders, id. - Cornelia Jacoba, v. d. Meer, id. - Lisette, Pekeler, id. - Jantina Frouwina, Noteboom, Koningsb.

HELVOETSLUIS, 26 Julij; Stad Dordrecht, S., Londen. - Arron, Neill Liverpool. - John en Mary, Jenkins, id. - Lord Raglan, S., Newc. - Chance, Martin, id. - Bird, Walker, id. - Burger, Bartelse, id. - Martha, Topzant, id. - Meglee, Brown, id. - Thames, Ford, id. - Ceneus, Jewell, Sunderland. - John en Edwin, Sharp, id. - Elizabeth en Jane, Graham, id. - Killarney, S., Goole. - Herstelling, Boppinga, Petersb. - Jeltina, Scherpbier, Arends. - Gesina Jantina, Lohman, Pernau. - Judith, Larsen, Libau. - Dolphijn, Hazewinkel, Koningsb. - Clemence, Habben, id. - Pieterdina Marchiema, Klein, Hapsal. - Seine, S., Havre. - Hillechiens, Hooghoudt, Petersb. - Jonge Wigcher, Kuitze, id. - Perle, Jensen, id. - Frederico, Magna, id. - Dankbaarheid, Kooi, id. - Louise, Ballassen, Windau. - Ellida, Thielke, Riga. - Neptun, Olstferd, id. - Adelaar, Potjewijd, id. - Hillechiens Vos, Lever, Nerva. - Rouha, Lind, Christinastad. - Active, Olsen, Memel. - Engelina, Veen, Dantzig. - Immanuel, Jensen, Gothenburg.

BRIELLE, 26 Julij; Aurora, S., Londen. VLISSINGEN, 26 Julij; Anna Agatha, Mulder, Dantzig. ZIERIKZEE, 26 Julij; Ellen, Hughes, Liverpool.

HARLINGEN, 23 Julij; Earl of Leicester, Foreman, Odessa. - Lydia, Dolson, Liverpool. - Noordster, Goodcock, Petersb. - De Hoop, Oldenburger, Memel. - Aurora, Nielsen, Drobach. — 24 Julij; Familien, Andraassen, Drammen. — 25 Julij; Benedict, Pfaff, Riga. - Dolphijn, Helmers, Memel. - Eensgezindheid, de Jong, id. - Rubbens, S., Amst., denzelfden dag n. Hull vertrokken. — 26 Julij; Cornelia Louisa, van Aken, Petersb., alles wel aan boord.

ZOLTAMP, 23 Julij; Sophia, v. Laten, Koningsb. HAMBURG, 24 Julij; Betsij Maria, Blom, Amsterdam. Op de ELVE, 25 Julij; Catharina Maria, de Roth, Amst.

CUXHAVEN, 24 Julij; Jacoba Geziens, Kramer, Genua. - Apollo's, Hockland, Marseille. - 25 Julij; Zorg en Vlijt, Mulder, Maracaibo. BREMERHAVEN, 24 Julij; Robert, Scholtens, Galatz. - Agatha Jacoba, Kramer, id.

DANTZIG, 23 Julij; Ida, S., Rotterdam. BRAKE, 24 Julij; Senke Wiersema, Borst, Riga. LEER, 21 Julij; Mentor, Schuring, Nerva. - Catharina, Heijenga, Dantzig. - NERVA, 16 Julij; Catharina, Rozema, Bergen. — 17 Julij; Hendrika Hillechiens, Kuyper, Grimsbij.

UDBLJHOL, 16 Julij; Catharina Charlotte, Eisinga, Newcastle. FREDERIKSHAVEN, 18 Julij; Froukje, Faber, Dokkum n. Randers. — 19 Julij; 20E Brödre, Dam, Rott. n. Stettin.

Bij KOEENHAGEN, 24 Julij; Anna Johanna, Ruper, Rott. n. de Oostzee. - Antoinette, Peters, Amst. n. Riga. - Margretha Gesina, Stuit, Rott. n. de Oostzee. - Jan Veenhoven, Nip, Londen n. id. - Alida Petronella, Potjewijd, Amst. n. id. - Amica Manu, Peper, id. n. id. - Frouwina, Duit, Schiedam n. id. - Zee-meew, Sikkema, Bremerhaven n. id. - Fenna Gerarda, Struyck, Delfzijl n. Riga. - St. Peter Paul, Grossmann, Rott. n. id. - Carl Rudolph, Inge, Schiedam n. Libau. - Christina Jantina, Dood, Hamburg n. id. - Annegina, van Sluis, Londen n. Dantzig. - Barend Bulsing, de Vries, id. n. id. - Fennegina, Puister, Petersburg n. Schiedam. - Magrieta, Panman, Rott. n. de Oostzee. - Vr. Martha, Ebenezar, Amst. n. id. - Maria Janna Jacoba Berendina, Staal, id. n. id. - Hendrika Catharina, Mooi, Londen n. id. - Goldhorn, Pott, id. n. id. - Jantje Goossens, Leisler, id. n. id.

ELSENEUR, 23 Julij; Geziens, Blouw, Londen n. Dantzig. - Aurora, Harberts, Schiedam n. Libau. - Allegonda, Doyen, Middelbro n. Koningsberg. - Marie Galante, Schwennen, Edam n. de Oostzee. - Wessalina Engelina, Tappe, Bremen n. Dantzig. - Jantina, Boon, Liverpool n. Nerva. - Helena Maria, Mulder, Schiedam n. de Oostzee. - Concordia, Nanning, Emden n. Koningsberg. - Johannes Wickmann, Amst. n. de Oostzee. - Anna, Wettinsky, id. n. Riga. - Olga, Matson, id. n. id. - Sophie, Jacobsen, Wyb. n. Amst. — 24 Julij; Pollux, Jonge, Antw. n. Dantzig.

LONDEN, 24 Julij; Trieste, Koster, Stockholm. - Perseverance, Cummings, Medemblik.

DEAL, 24 Julij; Ferdinand en Louis, Nolting, Amst. n. Cardiff. - Johanna, Udem, Triest n. Londen. — 25 Julij; Dublin, Lane, Baltimore n. Amst.

Bij DUNGENESS, 21 Julij; Henriette, Dijk, Amst. n. New-York. Bij LIZARD, 23 Julij; Soerabaya, de Boer, Rott. n. Cardiff. CARDIF, 23 Julij; Jan Hendrik, Lelyveld, Havre.

BELFAST, 25 Julij; Jonge Rieka, Klein, Nerva. ABERDEEN, 23 Julij; Jantina, Blaak, Petersb. — 24 Julij; Elisabeth, Mandties, id.

SHIELDS, 24 Julij; Jantina, Vos, Amst. - Damon, Bartlett, id. - Margaretha, de Jong, id. - Maria, Svensen, Schiedam. - August Eduard, Gerloff, id. - George en Mary, Goodall, Dordrecht. - Newbottle, Franks, Nieuwe Diep.

BORDEAUX, 25 Julij; Helena Florentina, Rozenbeek, Segna. MARSEILLE, 26 Julij; Rotterdam, S., Rott.

NAPELS, 15 Julij; Cornelia, Muntendam, Triest, vertrok 18 dezer weder derwaarts. — 18 Julij; Mathilde, Fekkes, Amst. — 19 Julij; Jonkv. Geertrui, Bouwer, id.

NEW-YORK, 13 Julij; Nederland, Ruiten, Rott. (in het opzeilen). St. HELENA, 4 Julij; Cortgene, Dunlop, Bat. n. Rott. - Johannes Anthonius, Metz, id. n. Schiedam; (hebben de reis voortgezet).

SAN FRANCISCO, 19 Junij; in lading: Bellona, Kluijn, Westkust van Mexico en Queenstown.

UITGEZEILD.

TEXEL, 26 Julij; Diana, S., Londen. VLIE, 24 Julij; Concordia, Katoen, Archangel. - Argo, Helmers, Memel. - Karen Knuth, Gaarn, Rügenwalde. - Antje, Smith, Avontuur. - Gijbertha Wilhelmina, Pribee, id.

HELVOETSLUIS, 26 Julij; Ocean Queen, S., Hull. HAMBURG, 25 Julij; Stoomvaart, S., Amst.

BRAKE, 19 Julij; Alida, Biet, Newc. LEER, 21 Julij; Catharina Elisabeth, Geertsema, Harlingen. DANTZIG, 22 Julij; Anna Rebecca, Behrendt, Amst. - 23 Julij; Acolus, Steffens, Newc.

PILLAU, 23 Julij; Edeline, Ebsen, Schiedam. NERVA, 13 Julij; Aukje Gepkeina, Duintjer, Rott. — 14 Julij; de Vrede, Naess, Purmerend. — 15 Julij; Frits & Betsy, Staut, Harl. - Andrea, Hesselberg, Alkmaar. — 16 Julij; Agatha, Schuur, Harl. — 17 Julij; Anna, Hoekstra, Bremen. — 18 Julij; Sylvia, Jahnson, Amst. - Greven Wedel Jarlsberg, Auli, id. — 20 Julij; Grietje, Hes, Rott. - Unie, Posta, Kopenhagen. — Zeilklaar: 17 Julij; Hillechiens Catharina, Mooi, Harlingen.

RANDERS, 17 Julij; Astrea, Darum, Hull. FALMOUTH, 23 Julij; Agatha Geertruida, Potjewijd, Ragusa n. Dundalk. - Ernestina Alida, de Vries, Smirna n. Bristol. - Sieka, Donwes, Termini n. Kroonstad.

LIVERPOOL, 23 Julij; zeikl.: Undaunted, Keat, Zierikzee. — 25 Julij; Marius, Hemmes, Koningsb.

BONESS, 23 Julij; Seafower, Bensley, Rott. NEW-CASTLE, 24 Julij; zeikl.: Anna, Potjewijd, Lissab. - Tetsia, Plukje, Gron. - Vier Gezusters, Wagemaker, id. - Lubbegina, de Jonge, id. - Mary Clark, Storey, Rott.

SUNDERLAND, 23 Julij; Iduna, Holtz, Amst. - Willem Jacobus, Visman, Rott. - William en John, Wake, id.

Rivierberigten.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN: P. Urmetzer, Adler, n. Keulen. - Timmerman, Frankfort No. 21, n. Frankfort. - T. Kamps, Cöln No. 29, n. Keulen. - G. J. Andres, Mainz No. 2, n. Mainz. - H. Polman, Niederthein No. 4, n. Duisburg. en Dusseldorp. - J. Polsen, Beurs van Rotterdam n. Mannheim. - G. Bouwmeester, Wilhelmina, n. Wezel. - J. Demmer, Vrouw Maria, Urdingen.

ARNHEM, 26 Julij. Rijnhoogte 1 el 9 p. 7 d., gew. 5 d. KEULEN, 26 Julij. Aangekomen H. Demmer met 3488 c. van Amst. en J. v. Emster met 3919 c. en H. Berns met 3925 c. van Rott. — Rijnhoogte 9 vt. 4 d. Keulsch (9 vt. 1 d. Rijnl.)

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM. PETERSBURG, Termonde, de Boer, 1337 tz. Rogge, Order. PETERSBURG, Annechina, v. d. Wijk: 1245 tz. Rogge, G. Fikensch er PETERSBURG, Wieka, Eelting: 1343 tz. Rogge, Eltzbacher en C°. PETERSBURG, Anna Catharina, Grilk: 1160 tz. Rogge, Order.

RIGA, Sirene, Bradhering: 2400 tz. Rogge, Order. RIGA, Georg, Eisenbach: 1401. Rogge, Order. RIGA, Stephenson, Witte: 1271. Rogge, Order. GALATZ, Prinz von Preussen, Permin: 180 last Rogge, C. A. Schaezler. DANTZIG, Robert en Emma Maxwell, Beteke: 15,093 schep. Rogge, Eltzbacher en C°. DANTZIG, Herman, Schneider: 300 sch. Lijnzaad, 3051 sch. Rogge, G. H. Burges en Zoon. DANTZIG, Weldaad, Voogd: 3291 sch. Rogge, Eltzbacher en C°. MEMEL, Paul en Marie, Riedell: 7394 schep. Rogge, Eltzbacher en C°; 1500 schep. Rogge, Order. MEMEL, Hendrika Wilkes, Panjer: 5204 sch. Rogge, Eltzbacher en C°. DRAMMEN, Preciosa, Muller: 1 lad. Hout, G. F. Egidius. NERVA, Fortuna, Olssen: 650 tz. Rogge, G. Fikensch er. ANCLAM, Notaris van Boekeren, Boon: 3675 sch. Rogge, G. Fikensch er. ROTTERDAM.

GENUA, 25 Julij, Hagen: 102 f. Olijfolie, 15 k. Oranje-Appelen, 10 k. Sucade, v. d. Kun en v. Schelle: 4 f. Olijfolie, 1 k. Sucade, F. A. Voigt en C°; 8 k. Sucade, 8 k. Oranje-Appelen, C. Hemmann en C°; 4 k. Oranje-Appelen, 4 k. Sucade, C. L. Roehling en C°; 24 fl. Oranjewater, 2 k. Oranje-Appelen, 200 k. Olijfolie, Order.

LIVERPOOL, Albatross, Doran: 166 t. ruw Klipzout, J. Schaap Hz., te Amsterdam. NYKOPING, Twee Gebroeders, Hitman: 1343 t. Tarwe, Order. CUXHAVEN, Etina, Heinrichs: Eene lading Tarwe, Order. DANTZIG, Maria, Tent: 2722 sch. Rogge, Order.

DORDRECHT. GENUA, Hillechiens, Gruppelaar: 82 v. Olijfolie, D. Schotman Dz. 3834 Marmeren Tegels, 10 bl. Marmer, A. Singels Az.

Prijscontant der Effecten.

Table with columns: VRIJDAG 27 JULIJ, Laagste koers, Hoogste koers, Gebleven koers. Rows include AMSTERDAM, NEDERLANDEN, SPANJE, PORTUGAAL, RUSLAND, POLEN, PRUISSEN, OOSTERRIJK, BEIJSEREN, BRAZIL, VENEZUELA, ILLINOIS, GRIEKENLAND, RUSSEN, etc.

Onze fondsenmarkt was heden zeer kalm. Noch in Holl., noch in vreemde effecten was eenige noemenswaardige verandering. Alleen waren 1/2 pCt. Eng. Russen, Illinois en Thesaurie Amsterdam gunstig gestemd. Spaansche Cred. f 102; Nieuwe Weener Aand. 1858 f 98. Laatste Prijzen ten 5 ure: Integralen 64 1/2; Spaansche 1 1/2 pCt. 39 1/2 a 1/2; Binnenl. 3 pCt. 47 1/2; Metall. 5 pCt. 51 1/2; Dito Nation. 58 1/2.

Grancmarkt.

Tarwe stil; 130 G b. Pools f 355. Gedroogde Rogge bij gerijven als voren, Prais. bij partij lager: 127 G Prais. f 213; 124 G dito f 198 bij partij; 120 G n. Petersb. f 190; 118, 119 G j. dito f 184, 186; op levering merklijk lager, in Julij f 174, 173 1/2. Aug. f 175, 174; Sept. f 177, 174; Oct. f 181, 180, 179, 178, 177; Maart f 182, 181; Pruisische Julij f 177; Aug. f 173. Boekweit vond geene begeerte. Koolzaad onveranderd; op 9 vat in Oct. 72 1/2. Lijnzaad flauw; 110, 111 G Riga f 300. Raapolie dadelijk onveranderd; op levering flauwer; op 6/w. f 41 1/2; vlieg. f 40; Sept. f 40 1/2 a 1/2; Oct. f 41 1/2 a 1/2; Nov. f 42 1/2 a 1/2; Dec. f 42 1/2 a 1/2; Mei 1861 f 43 a 42 1/2. Lijnolie dadelijk in een doen, op levering niet williger; op 6/w. f 31; vlieg. f 29 1/2; Sept., Oct., Nov. en Dec. f 30 1/2 a 1/2. Hennepolie 6/w. f 37 1/2; vlieg. f 36 1/2. Raapkoeken f 70 a 75. Lijnkoeken f 11 a 13.

Wisselkoersen.

Table with columns: Londen kort, Id. 2 maanden, Id. 3 maanden, Hamburg kort, Id. 2 maanden. Rows include GELD and PAPIER.

ADVERTENTIE.

25-JARIGE ECHTVEREENIGING VAN FERDINANDBAARLAER EN BERDINA RIEKHOF. AMSTERDAM, 28 Julij 1860. (13036) Ondertrouwd: AMSTERDAM, 26 Julij 1860. F. W. OEWEL MET C. C. SCHAAP. (13031) Getrouwd: AMSTERDAM, 26 Julij 1860. E. W. B. VAN ERVEN DORENS EN M. C. T. HERCKENRATH. (13044) Getrouwd: AMSTERDAM, 26 Julij 1860. H. H. BUNNEKAMP, van Stadthohn, EN G. HERMES (13045)

Getrouwd: **FRANZ JOHAN SCHWEINSBERG**
IJSELSTEIN, 27 Julij 1860.
(13034) **WILHELMINA SOPHIA ROESTEN.**
Eenige en Algemeene Kennisgeving.

Getrouwd: **NICOLAAS VAN DEN BRANDHOF** MET
JOHANNA LEONARDINE JOSEPHINE LE MAHIEU.
Wijk bij Duurstede, 26 Julij 1860.
Eenige en Algemeene Kennisgeving. (13030)

Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen **ZOON** A. M.
STARINGH, geliefde Echtgenoot van
AMSTERDAM, 22 Julij 1860. **G. M. BOSCH.** (13028)

Heden verlost zeer voorspoedig van een welgeschapen **ZOON**, E. **LOOTS**,
Echtgenoot van **G. BERGH.**
AMSTERDAM, 27 Julij 1860. (13036)

Bevallen van eene **DOCHTER**, ANNA MARIA VAN DEN BERGH
geliefde Echtgenoot van
AMSTERDAM, 27 Julij 1860. **P. A. VAN OVEREEM.** (13046)

Heden overleed **CATHARINA HENRIETTE BODEMAN**, Echtge-
noot van **JAN WILLEM RETGERS**, Gezagvoerder van het Fregatschip
Barend Willem.
AMSTERDAM, 2 Junij 1860. (13023)

Heden overleed de jongste onzer Liefelingen **JOHAN RUDOLF**, in
den ouderdom van Een Jaar en Negen Maanden.
AMSTERDAM, 25 Julij 1860. **B. BERGMAN CARELS.**
(13032) **A. G. SCHUMACHER.**

Heden overleed in den ouderdom van 37 Jaren, **CHRISTINA MAR-**
GARETHA HENRIETTA SALTET, hartelijk geliefde Echtgenoot van
AMSTERDAM, 26 Julij 1860. **Mr. S. WILDSCHUT.**
Op verlangen van de Overledene wordt de Rouw alleen door mij aangenomen.
Eenige Kennisgeving. (13040)

Op den 23sten Julij 1860 overleed te Bad Ems, in den ouderdom van
37 Jaren, de Heer **LEONARDUS CORNELIS RIJF.** (13029)

8 pCts. **OBLIGATIEN GALVESTON-SPOORWEG.**
De Obligatiën, waarvoor deelgenomen is in den wederinkoop van 1000
Obligatiën 10 pCts., zullen gestempeld zijn met S, even als de Nieuwe
Obligatiën, welke bij elke drie stuks door de Notarissen **LOUWERSE EN**
BIESMAN SIMONS wordt uitgegeven. Deze laatste Obligatiën moet, als
zijnde alleen gerechtigd tot de Eerste Hypotheek, met de drie oude Obligatiën,
waarvoor is geteekend, vereenigd blijven, zoodat de Handel in deze Effecten
behoort te geschieden bij Vier Stuks gestempeld S, en wel eene Nieuwe
(Witte) en drie Oude Obligatiën S.

Aan de Houders wordt voorts berigt, dat een Agent, die het grootste
vertrouwen geniet, naar Texas zal vertrekken met het Provenu der Inschrij-
ving van 1 pCts.

De ontvangsten van den Galveston-Spoorweg, die gedurig toenemen, zullen,
onder toezigt van den Franschen Consul, even als de opbrengsten van andere
Spoorwegen in de Fransche Industriële Bladen worden bekend gemaakt.
p. p. **GRAAF DALTON SHÉE.**
H. VALLETON.
(13039)

LANDGENOOTEN!

Een **ISRAËLIET** van middelbaren leeftijd, Gehuwd en Vader van Vier
Kinderen, omtrent wiens gedrag zoo in Militaire Dienst als in het Burger-
lijke leven men de beste getuigenissen heeft van zedelijkheid, matigheid,
eerlijkheid, ijver en karakter, verkeert door tal van tegenspoeden sedert
verschiedene maanden in **DRINGENDE NOOD**. Hij zal 400 of
500 noodd hebben tot opbeuring uit zijn diep verval en tot het drijven
van eenen Handel, om in de behoeften van zijn Gezin te kunnen voorzien.
Zijn er van 's mans Geloofsgevoelen en van de belijders des Evangelies,
die ten zijnen behoeve eene gave willen inzenden bij een der Ondergetee-
kenden? Dankbaar zal het aan den deerniswaardigen worden verstrekt en
in dit blad daarvan melding worden gemaakt. (13024)
AMSTERDAM, 27 Julij 1860.

L. S. P. MEYBOOM, Fred., O. Z. Achterburgwal, K 24.
N. FEIS, Kleedermaker en Koopman, Zeedijk.
JAGER, Ambtenaar, Oud-Officier, CC 206.
F. M. BILLROTH, Spiegel-Fabrikant, Kalverstraat, EE 228.

Op Woensdag den 1sten Augustus 1860, zullen door de Makelaars H.
VRIESENDRP, J. P. M. **BOONEN**, E. **MAURITZ** en H. **BOONEN**,
te Dordrecht worden Geveild: Mooije versch aangekomene partijen **RIJN-**
SCHIE BOUTWAREN: Bestaande in lange en zware Eiken Houten,
Eiken Balken, Eiken Roeden, Eiken Klossen, Krommers van onderschei-
dene lengte en zwaarte, zeer mooije platte Dennen en Maasbalken, welke
twee dagen vóór de Verkoopung genommerd zullen liggen aan den Noorden
Dijk, boven den Molen het Hert. De Verkoopung zal zijn in het Hof van
Holland, buiten de St. Jorispoort, op Woensdag den 1sten Augustus 1860,
des Namiddags ten Twee Ure precies. Nadere onderrigting is te bekomen
bij bovengenoemde Makelaars. (12886)

Als **VOLONTAIR** zag zich gaarne alhier tegen P^o. September of
vroeger aan een **COMMISSIEHUIS** in **KOLONIALE WAREN** of wel
op een **KOOPMANS-KANTOOR** geplaatst, een fatsoenlijk **JONGE-**
LING van 17-jarigen leeftijd, bekend met de moderne talen, eene nette
hand schrijvende en sedert eenigen tijd aan een Commissiehuus werkzaam,
welke Betrekking bij wenschte te quiteeren. Reflecterenden worden beëld
verzocht zich te adresseeren onder Lett. A. S., Franco in den Kantoor-
boekhandel van **WED. I. ELLERMAN**, Beurssteeg E 176. (13033)

WORDT TE HUUR GEVRAAGD een **HUIS** of **BOVENHUIS**,
op eene fatsoenlijke Gracht, tegen den Huurprijs van pl. m. f 300. Re-
flecterenden adresseren zich onder Lett. A., bij P. D. **VAN ES**, Druk-
kerij *Nieuw Amst. Handels- en Effectenblad.* (13013)

EEN **COMMISSIONAIR** TE **LONDEN** vraagt ten spoedigste een
AGENT VOOR HOLLAND, die bekend is met de Verbruikers van
LAKENS, **WOLLEN STOFFEN** en verdere **HEEREN-BENOODIG-**
HEDEN. Reflecterenden adresseren zich met Franco brieven onder Lett. S. S.
bij den Boekh. H. A. **ZWEERS**, Singel bij de Munt, 156, Amsterdam. (13005)

Een **JONG MENSCH**, van fatsoenlijken huize, zag zich gaarne als
VOLONTAIR op een **HANDELS-KANTOOR** hier ter Stede of elders,
geplaatst. Hij is bekend met de Hollandse, Fransche, Duitse en
Engelsche Talen en is reeds als zoodanig werkzaam geweest Adres Franco
Brieven, onder Lett. V., bij de Boekhandelaren **BLIKMAN & SARTORIUS**,
Dam. Amsterdam. (12992)

Een **JONGELING**, 18 Jaren oud, niet onervaren in de Fransche Taal
en het Italiaansch Borkhouden, sedert meer dan vier Jaren werkzaam
zijnde in een Magazijn van Tapijten, en zoowel bekend met den Handel
in Tapijten, als met hunne inderbrenging, vraagt in dergelijke Betrek-
king Elders geplaatst te worden. Reflecterenden gelieven zich met franco
Brieven onder de Lrs. A. W. te adresseren aan de Boekdrukkers H. P.
DE SWART & ZOON, te 's Gravenhage. (12870)

f 6- à 700,000 disponibel op
Hypotheken.

Dagelijks zijn bij den Ondergeteekende disponibel verschillende Sommen
voor **HYPOTHEKEN** op **LANDERIJEN**, door de geheele Nederlan-
den en op **VASTE GEBOUWEN** in de meeste groote Steden van ons Rijk.
J. ANDERSON.
Heerengracht over het Park V 333.
NB. Over alle Financiële Zaken en Industriële Ondernemingen Dage-
lijks te spreken. Brieven Franco. (10148)

Naar RIGA
zal vóór of op den 6den Augustus van hier vertrekken: Het
Nederlandsch **SCHOONERSCHIP LOUISA**, Kapitein
J. **JOHANSEN**, ligt Westerdok.
Adres bij de Cargadoors **MEIJER & Co.** (13064)

WEKELIJSCHES STOOMVAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM EN DUINKERKEN.
Het **STOOMSCHIP PRINS VAN ORANJE**, Kapt. D. **VISSER**,
verkeert van **ROTTERDAM** des Woensdags en van **DUINKERKEN** des
Zaterdag.
Adres bij de Agenten **JOH. OOMS** Es. & Co, te Rotterdam. (10087)

HOUDERS van **COGNOSSEMENTEN** aan Order, over M^p
135 Vaten **TABAK**, aangebragt per het Amerik. Fregatschip *Ellen*
Stewart, Kapitein C. E. **COFFIN**, van Baltimore, gelieven daarvan ten
spoedigste opgaaf te doen bij **WAMBERSIE & ZOON.** (13042)

De Makelaars **F. N.** en **W. H. MONTAUBAN** van
SWINDRECHT te Rotterdam, zullen, op last van hunne Meesters, op
Maandag den 30sten Julij 1860, des middlags ten 12 ure, in het Notaris-
huis aan de Gelderse Kade, publiek verkoopen:

100 Balen **NOORD-AMERIKAANSCH HOP**,
gewas 1858,
bij Kavelingen van 2 Balen, liggende op een Zolder in de Wijnstraat,
wijk 2, n° 38, alwaar dezelve dagelijks te bezigtigen zijn. (12395)

OPENBARE VERKOOPING TE ROTTERDAM.

op Maandag den 30sten Julij 1860, des Voormiddags ten half Elf Ure,
in het Logement de Zon, onder toezigt van de Heeren H. en A. **BICKER**
CAARTEN, als Gevolmagtigden der Vereen. Hamburger Assecura-
deuren van:

Ca. 60 Last TARWE,
meer en minder door Zeewater beschadigd, aangevoerd van Stockholm per
het Schip *Nordcap*, Kapt. **KRUZE**, en thans alhier op Zolder en in Lig-
ters liggende.
Nader onderrigt te bekomen ten Kantore van **W. & A. SMALT & Co.**
en **SCHADEE & Co.** (13043)

BERGBAU-ACTIEN-GESELLSCHAFT HELLWEG.

Die Herren **ACTONAIRE** unserer Gesellschaft werden ersucht, die
neunte 10 pCt. Rate mit 30 Thaler pro Actie, nämlich:
5 pCt. gegen 15 August
und 5 „ „ 15 November
dieses Jahres entweder bei den Herren

THEODOR UTHEMANN & LANGE, in Berlin;
F. C. ERITSCH, in Wernigerode;
A. SCHMEDDING & SOHNE, in Münster;
VAN HOORN & Co., in Amsterdam;
oder bei der Gesellschafts-Casse hieselbst Kostenfrei einzuzahlen.
USNA, den 24 Juli 1860. **DER VERWALTUNGS-RATH:**
GÜTSLOE, MIETH, HUSSTEGE, NOLDA, ROHMANN,
SCHMIDT, WEDDIGE.
(13047)

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE ZEIL- EN ROEI-VEREENIGING.

Het **BESTUUR** der Koninklijke Nederlandsche ZEIL-
EN ROEI-VEREENIGING maakt bekend, dat de

WEDSTRIJD

DER VEREENIGING, dit Jaar zal worden gehouden op het 11,
voor Amsterdam, op **ZATURDAG DEN 11DEN AUGUSTUS 1860**, volgens
AANKONDIGINGS-BILLETTEN.
Het **REGLEMENT** en **PROGRAMMA** is verkrijgbaar bij de Boek-
handelaars **GEBROEDERS KRAAY**, te Amsterdam; en **M. WIJT** EN
ZONEN, te Rotterdam; alsmede op Franco aanvraag bij den Secretaris
der Vereeniging, Het Bestuur voornoemd,
E. SILLEM, President.
C. F. KOPERSMIT, Secretaris.
(13038)

STOOMBOOTDIENST TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM EN DAAR TUSSCHEN GELEGENE PLAATSEN.

JULIJ.
Van **MIDDELBURG.** Van **ROTTERDAM.**
Maandag 30, 's Morgens 9 u. 30m. Maandag 30, 's Morg. 8 u. — m.
Dingsdag 31, — 10 „ 30 „ Dingsdag 31, — 7 „ — „

AUGUSTUS.
Donderdag 2, 's Morgens 10 u. 30m. Woensdag 1, 's Morg. 7 u. — m.
Vrijdag 3, 's Middags 12 „ — „ 2) Vrijdag 3, — 9 „ 45 „
Zaterdag 4, 's Morgens 6 „ — „ 2) Zaterdag 4, — 9 „ 45 „
Zondag 5, — 6 „ — „ 2) Zondag 5, — 9 „ 45 „

Voor eenmaal de Vracht met bijvoeging der Veergelden zullen naar het
Katsche Veer Retourkaarten verkrijgbaar zijn geldig van 5 tot 12 Augustus 1860.
Op de boven gemerkte dagen kan men voor de afvaart te Rotterdam
aankomen:
2) met den Spoortrein van 's Hage.
In Correspondentie met Diligence-Diensten tusschen Middelburg en Vlis-
singen, Zierikzee en het Veer te Zijpe, Goes en het Katsche Veer.

GEWONE JAARLIJSCHE OPRUIMING. STOFFERS EN WERLEMANN, VIJZELSTRAAT, N 535/56.

Zullen van af Maandag 30 Julij **OPRUIMING** houden van **LAPPEN** en diverse **ZOMER-ARTIKELN.** (12924)

MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER TOONKUNST.

7DE ALGEMEEN MUZIKFEEST.

DIPLOMA'S VAN **LIDMAATSCHAP** à f 10.50; **TOEGANGSKAARTEN** VOOR **VREEMDELINGEN** (d. i. buitenslands
wonenden) mede à f 10.50, en **DAMESKAARTEN** à f 5 voor de drie Feestdagen, zijn vroordurend verkrijgbaar bij den Heer Afdelings-
Penningmeester **J. VAN DER DUSSEN** te Arnhem, terwijl de Plaatsen kunnen besproken worden tegen 25 Cents per Plaats.
Aanvraag Franco onder toezending van het geldelijk bedrag. Tekstboekjes, tevens bevattende het Programma, de Feestregeling en verdere be-
palingen zijn à 50 Cts. verkrijgbaar gesteld bij de III. J. H. & G. **VAN HETEREN** te Amsterdam; **W. H. STENFERT KROESE**, W. J.
KRUYT en in den Muziekhandel van **W. L. STRAATMAN** te Arnhem. (13022)

Bei **KRAIS & HOFFMANN**, in Stuttgart, erscheint so eben in Ister Lieferung:
GROSZER ATLAS DER NATURGESCHICHTE.
EIN ANSCHAUUNGSUNTERRICHT FÜR SCHULE UND HAUS.
DAS THIERREICH
in 80 fein colorirten Foliotafeln mit 40 Bogen Text und zahlreichen Holzschnitten,
von **G. KOLB.**
Die Naturgeschichte des Thierreichs, Atlas sammt illustrirtem Text, bildet ein Ganzes für sich und wird in 16 Lieferungen
ausgegeben zum Subscriptionspreise von f 2 für die Lieferung. Den ausführlichen Prospectus giebt jede Buchhandlung gratis.
Man subscribirt in allen Buchhandlungen des In- und Auslandes.
in Amsterdam in der **SEYFFARDT'SCHEN BUCHHANDLUNG.** (13026)

GENERAL STEAM-NAVIGATION-COMPANY.
ROTTERDAM en LONDEN.
De Stoomschepen vertrekken met Passagiers en Goederen
geregeld iederen Dingsdag, Donderdag en Zaterdag.
ZATURDAG 28 JULIJ, 's Namiddags 4 Ure. **DINGSDAG 31 JULIJ**, 's Morgens 10½ Ure.
VRACHTEN: GROOTE KAJUIT £ 1.10. — HEEN EN TERUG £ 2.5. —
VOOR-KAJUIT —.17. — D^o. 1.6.6
GEBROEDERS SMITH, Agenten.
(11460)

DE TENTOONSTELLING VOOR ONDERWIJS, IS DAGELIJKS GEOPEND IN HET LOKAAL DER VEREENIGING VOOR VOLKSVLIJT.

HOOGESLUIS, W 664.
De **DOORLOPENDE TENTOONSTELLING** alsmede het **MODEL**
VAN HET PALEIS VOOR VOLKSVLIJT in Hout, zijn tevens
ter bezigtiging gesteld.
De **TOESTEL** ter vervaardiging van **LJS** binnen 5 Minuten, is dage-
lijks ten 2 Ure in werking in het Lokaal der Ververschingen, die wor-
den geleverd door den Confiseur **DE ROOY.**

DE TOEGANG WORDT VERLEEND:
Aan de **LEDEN** der **VEREENIGING VOOR VOLKSVLIJT.**
" " **HOUDERS** van ingewisselde Couponbewijzen.
" het **PUBLIEK**, tegen betaling van 25 Cts. de Persoon. (13048)

W. G. KLEMAN, Makelaar, zal ten overstaan
van den Notaris **F. W. FABIUS**, op Maandag
30 Julij 1860, des Middags ten 12 Ure precies,
voor den Stal van den Heer **C. KOORNDIJK**,
buiten de Leidsche Poort, Verkoopen: Eenige differente zwarte en bruine
PAARDEN, alsmede een mak in Tuig goed aan den weg loopende
HIT en twee **EZELS**, een Briska voor 4 Personen, een Barouchette
met vaste Kap voor een en twee Paarden, een lage Koets-Drowsky voor
4 Personen, een geheel nieuwe Sociable, twee Tentwagens, een Coupé
Victoria, een Tilburrie, twee Ezelwagens, een Hittewagen met Kap en
een Ziekent- of Plaatswagen op 3 wielen, om zich zelven te rijden; voorts
onderscheidene spannen Koets, Wagen- en Tilburrie-Tuigen, Hoofdstellen,
Bitten, Zadeln, Dekken, Zweepen en meerdere **STALGOEDEREN.**
Alles op den Verkoopdag te zien. Iemand hier iets ten Verkoop bij wil-
lende voegen spreke met gemelden Makelaar, bij wien uit de Hand te
Koop is een gebombeerde **TOESLEDE.** (12723)

Liedertafel Euterpe. (13037) AANSTAANDEN MAANDAG AVOND 30 DEZER GEENE BIJeenKOMST.

**DOOR PLAATSGEBREK ZIJN WIJ GENOODZAAKT VELE ADVERTENTIEEN
TOT EEN VOLGEND NOMMER TE LATEN LIGGEN.**

SCHOUWBURGEN, CONCERTEN, ENZ.

P A R K.
ZONDAG 29 JULIJ 1860.

GROOT HARMONIE CONCERT. BUITENGEWONE BLOEMEN-DECORATIE

OM DE FONTEIN,
benevens bij daartoe gunstig Weder
ALGEMEENE GAS-ILLUMINATIE.

Entrée voor het Publiek f 1 per Persoon. Aanvang 7½ Ure.
Bij Ongunstig weder Strijk-Concert in de Grootte Zaal, alwaar alsdan
niet geroekt mag worden, zijnde daartoe gelegenheid in de aangrenzende
Lokalen. **J. EDUARD STUMPF.**
DONDERDAG 2 AUGUSTUS 1860 ten Een Ure **REPETITIE.**

TUIN DE NEDERLANDEN.

ZONDAG 29 JULIJ 1860, bij daartoe gunstig weder:
GROOT HARMONIE CONCERT,

waarop verschillende Stukken ten gehoor gebracht zullen worden, benevens
groot schitterend **VOORWERK**, daarna **GROOT BAL** à la Champêtre.
Entrée 60 Cents in vertering.
Aanvang ten 8 Ure, opening van de Tuin ten 5 Ure.
J. BRANDS.

ZATURDAG 28 JULIJ: REPETITIE voor Groot Orkest ten 1 Ure.
MAANDAG, 30 JULIJ: GROOT BAL à la CHAMPÊTRE.
Entrée 30 Cents. Aanvang 6 Ure.

EIK EN LINDEN, PLANTAADJE.

Wegens **HUISHOUDELIJK FEEST** van het Genootschap Tollens,
is de Tuin **ZATURDAG 28 JULIJ 1860**, na Vier ure des Namiddags
voor het **PUBLIEK GESLOTEN.** **M. J. SETTELS.**

ZORGVLIET, HAARLEMMEWEG OVER HET OUDE STATION.

ZONDAG 29 JULIJ 1860:
GROOT MILITAIR CONCERT,
Muziek van het Korps Mariniers, onder Directie van den Sergeant Hoorn
blazer **P. C. HARRELAAR.**
Entrée voor een Heer en Dame f 0.49½. Aanvang 6½ Ure.
Programma's zijn van heden af verkrijgbaar aan het bovengemeld Lokaal.
A. M. DE WIT.

7DE ALGEMEEN MUZIKFEEST.

DIPLOMA'S VAN **LIDMAATSCHAP** à f 10.50; **TOEGANGSKAARTEN** VOOR **VREEMDELINGEN** (d. i. buitenslands
wonenden) mede à f 10.50, en **DAMESKAARTEN** à f 5 voor de drie Feestdagen, zijn vroordurend verkrijgbaar bij den Heer Afdelings-
Penningmeester **J. VAN DER DUSSEN** te Arnhem, terwijl de Plaatsen kunnen besproken worden tegen 25 Cents per Plaats.
Aanvraag Franco onder toezending van het geldelijk bedrag. Tekstboekjes, tevens bevattende het Programma, de Feestregeling en verdere be-
palingen zijn à 50 Cts. verkrijgbaar gesteld bij de III. J. H. & G. **VAN HETEREN** te Amsterdam; **W. H. STENFERT KROESE**, W. J.
KRUYT en in den Muziekhandel van **W. L. STRAATMAN** te Arnhem. (13022)

MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER TOONKUNST.

7DE ALGEMEEN MUZIKFEEST.

DIPLOMA'S VAN **LIDMAATSCHAP** à f 10.50; **TOEGANGSKAARTEN** VOOR **VREEMDELINGEN** (d. i. buitenslands
wonenden) mede à f 10.50, en **DAMESKAARTEN** à f 5 voor de drie Feestdagen, zijn vroordurend verkrijgbaar bij den Heer Afdelings-
Penningmeester **J. VAN DER DUSSEN** te Arnhem, terwijl de Plaatsen kunnen besproken worden tegen 25 Cents per Plaats.
Aanvraag Franco onder toezending van het geldelijk bedrag. Tekstboekjes, tevens bevattende het Programma, de Feestregeling en verdere be-
palingen zijn à 50 Cts. verkrijgbaar gesteld bij de III. J. H. & G. **VAN HETEREN** te Amsterdam; **W. H. STENFERT KROESE**, W. J.
KRUYT en in den Muziekhandel van **W. L. STRAATMAN** te Arnhem. (13022)

Bei **KRAIS & HOFFMANN**, in Stuttgart, erscheint so eben in Ister Lieferung:
GROSZER ATLAS DER NATURGESCHICHTE.
EIN ANSCHAUUNGSUNTERRICHT FÜR SCHULE UND HAUS.
DAS THIERREICH
in 80 fein colorirten Foliotafeln mit 40 Bogen Text und zahlreichen Holzschnitten,
von **G. KOLB.**
Die Naturgeschichte des Thierreichs, Atlas sammt illustrirtem Text, bildet ein Ganzes für sich und wird in 16 Lieferungen
ausgegeben zum Subscriptionspreise von f 2 für die Lieferung. Den ausführlichen Prospectus giebt jede Buchhandlung gratis.
Man subscribirt in allen Buchhandlungen des In- und Auslandes.
in Amsterdam in der **SEYFFARDT'SCHEN BUCHHANDLUNG.** (13026)

GENERAL STEAM-NAVIGATION-COMPANY.
ROTTERDAM en LONDEN.
De Stoomschepen vertrekken met Passagiers en Goederen
geregeld iederen Dingsdag, Donderdag en Zaterdag.
ZATURDAG 28 JULIJ, 's Namiddags 4 Ure. **DINGSDAG 31 JULIJ**, 's Morgens 10½ Ure.
VRACHTEN: GROOTE KAJUIT £ 1.10. — HEEN EN TERUG £ 2.5. —
VOOR-KAJUIT —.17. — D^o. 1.6.6
GEBROEDERS SMITH, Agenten.
(11460)

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

'S GRAVENHAGE, zitting van Woensdag, 25 Julij 1860.

Voortzetting der beraadslagen over het

Ontwerp van Wet omtrent den aanleg van Spoorwegen van Staatswege.

Aan de orde zijn de beraadslagen over de zevende en achtste lijn met de daarop voorgestelde amendementen.

De lijnen VIII en IX zijn de volgende: VIII van Maarsbergen, langs Amerongen, Tiel, 's Bosch, tot Bostel; en IX van Rotterdam, langs Dordrecht, Willemsdorp, Moerdijk tot Breda.

Op die beide lijnen zijn voorgedragen de volgende amendementen:

I. Door de heeren WINTGENS en GEVERS DEYNoot, 1°. om de beide alinea's 8 en 9 te doen vervangen door de volgende zinsnede: "van Gouda over Schoonhoven en Gorinchem naar Breda en naar 's Bosch en Bostel;" en 2°. en als eene nieuwe zinsnede: "van 's Gravenhage naar Gouda."

II. Door de heeren DELPRAT en ELOUT VAN SOETERWOUDE; 1°. om alin. 8 van art. 2 te lezen: "van Utrecht langs Gorinchem naar 's Bosch en Bostel;" en 2°. om, ter vervanging van de 9de alinea, in plaats van de woorden: "van Rotterdam langs Dordrecht—Willemsdorp—Moerdijk tot Breda," te lezen: "van Rotterdam—Papendrecht naar Gorinchem."

III. Door den heer de KEMPENAER, om alinea 8 aldus te lezen: "van Utrecht, langs Wijk bij Duurstede, Tiel, 's Bosch tot Bostel."

IV. Door den heer VAN GOLTSTEIN, om alinea 8 aldus te lezen: "van Utrecht, langs Kullenburg, Zaltbommel, 's Bosch tot Bostel."

V. Door den heer DOMMER VAN POLDESVELDT, om eene nieuwe lijn vast te stellen: "van 's Bosch, over Grave, Nijmegen, naar Arnhem."

VI. Door den heer VAN NISPEN VAN SEVENAER, om uit eene der door de Regering voorgestelde lijnen eene lijn te trekken van Wamel op Nijmegen, en van daar naar de Pruisische grenzen.

De heer BETZ zal zeer kort zijn; hij zal niet beantwoorden den heer Heemskerk Az., die gisteren betoogd heeft, dat de lijn Rotterdam—Breda onnoodig zou zijn, en het voor Rotterdam veel beter zou wezen de lijn over Utrecht te leiden. Hij zal noch spreken over de lijn Rotterdam—Moerdijk, noch over de brug over het Hollandsch Diep, noch over de belangen van Neerland's handel bij dit alles betrokken. Het komt hem voor, dat alle die onderwerpen zijn uitgeput; hij althans ziet geen kans, om meer licht daarover te verspreiden, of den spreker uit Amsterdam tot andere gedachten te brengen. Maar hij wenscht te spreken over de voorgedragene amendementen; deze zijn van verre strekking; zij grijpen diep in het stelsel der lijnen; en hij is huiverig daarover zijne stem uit te brengen. Dit leidt hem tot de vraag, of het niet wenschelijk ware al die amendementen ten fine van nader onderzoek naar de afdeelingen te verzenden; maar bij de drift die bij de Kamer bestaat, om tot eene afdoening der zaak te geraken, en om de beraadslagen niet noodeloos te rekken, heeft hij van het voornemen afgezien, om een nieuw onderzoek voor te stellen. Maar in deze omstandigheden, zegt spreker, heb ik geene vrijheid, zulke diep ingrijpende amendementen aan te nemen. Van sommige kan ik de consequentie niet doorzien, b. v. van die der heeren Wintgens—Gevers—Deynoot en Delprat—Elout en van andere, vrees ik de consequentie. Bij de beide eerste echter wordt Dordrecht geheel geïsoleerd. Maar ik moet dan toch opmerken, dat, als er zelfs eene lijn van Groningen—Assen—Meppel is aangenomen, dan toch waarlijk Dordrecht niet mag worden uitgesloten en Rotterdam nog meer geïsoleerd worden. Daarbij komt, ten aanzien van het eerste amendement, dat er ook onzekerheid heerscht omtrent het mogelijke en doelmatige van de overbrugging te of bij Gorinchem. Spr. kent ook niet het waterschapsbelang, in verband tot het terrein aldaar. Eigenlijk weet men van die lijn nog niets. Het amendement der heeren Delprat en Elout heeft dat zelfde bezwaar, en of de lijn Rotterdam—Papendrecht zal kunnen tot stand komen, is ook nog twijfelachtig. Hij beroept zich op het verslag door den heer Fynje in 1855 aan de commissie uit den Raad van Rotterdam uitgebragt, en waarin vele bezwaren daartegen, uit hoofde van het terrein, worden aangevoerd, en die zoodanigen aanleg door den Abblasterwaard onverantwoordelijk noemt. Nu zegt spreker niet, dat die moeilijkheden onoverkomelijk zullen zijn, maar zoolang het niet duidelijk uitgemaakt wordt, wat er van dien overgang zij, heeft hij geene vrijheid het amendement aan te nemen. En ook zal daarbij een tweede rivierovergang in den zin van den heer Dommer moeten plaats hebben. Nu bij het tweede amendement der heeren de Kempenaar en van Goltstein, zegt spreker, de consequentie van die amendementen vrees ik. Zij gaan uit van het stelsel van één rivierovergang. Daardoor toch vervallen de westelijke rivierovergangen, zooals door de Regering of door andere amendementen is voorgesteld; want ik kan niet denken, dat het de bedoeling is den overgang te Gorinchem en te Rotterdam te doen plaats hebben.

Nu heeft de heer de Kempenaar wel gezegd, dat door zijn amendement Rotterdam de kortste gemeenschap met den linker-Rijnover zou verkrijgen, maar die Spreker vergeet dat er nog andere communicatie zijn met het zuiden, die van belang voor de Hollandsche kooplieden zijn. Die Spreker heeft vergeten, dat zoo doende het verband tusschen Vlissingen en de Zuid-Holl. koopsteden zal verbroken worden; dat verband is nogtans van veel belang voor het handelsverkeer. Ook in dat stelsel komt een rivierovergang in het oosten des lands te vervallen, waaruit wederom bezwaren voor de Noordelijke en Noord-Oostelijke deelen des Rijks zullen voortvloeien. De slotsom zijner redenering is, dat hij zich bezwaard acht eene der voorgestelde amendementen aan te nemen. Mogt er echter kans zijn om alle amendementen gezamenlijk nog eens naar de afdeelingen te verzenden, dan zou hij dit gaarne zien en er toe medewerken.

De heer WINTGENS heeft de beraadslagen omtrent de rivierovergangen met onverdeelde aandacht gevolgd. Na de vraag, wie de spoorwegen moet aanleggen, de Staat of de particuliere nijverheid, komt hem die der overgangen de gewichtigste, zoo niet nog gewigtiger voor, want in het eerste stelsel kan nog door tijd en omstandigheden wijziging worden aangebragt, maar dit is het geval niet met de rigtingen, en vooral niet met de rivierovergangen. Ontdekt men daarin later misverstand en ontwaart men dat daarin het nationaal belang niet behartigd is, dan is er nimmer op terug te komen. En aan de Regering en de vertegenwoordiging van 1860 zal het verweten worden, als later blijkt mogt dat er een misslag in de rivierovergangen is begaan. Een groot deel der nationale welvaart hangt van deze beslissing af. Spreker hoopt, dat de Kamer niet met overijling zal te werk gaan. Hij ook zou wenschen een nader onderzoek in de sectien; maar hij ziet dat de Kamer de zaak wil afdoen. Hij acht zich echter verplicht nogmaals een beroep te doen op de afgevaardigden uit die streken, wier belangen bij deze overgangen niet dadelijk zijn betrokken; die afgevaardigden kunnen hier met onbevangen blik de zaak uit het oogpunt van het algemeen belang beschouwen.

Spreker herinnert, dat in het spoorwegplan van 1857 drie rivierovergangen werden voorgesteld, als: Rotterdam—Breda, Utrecht—Gorinchem—Breda, en Arnhem—Nijmegen. In 1859 werden slechts de 1ste en 3de der lijnen voorgedragen, en thans in 1860 stelt men voor de 1ste zonder brug en wijders een tweeden overgang van Utrecht—Maarsbergen—Tiel. Hij gaat wijders na de verschillende amendementen, die nu ingediend zijn, waarvan de meeste twee rivierovergangen ten grondslag hebben. Bij het zijne wordt slechts een overgang voorgedragen. Die verschillende voorstellen kunnen niet op zich zelf beschouwd worden, maar in verband met het algemeen spoorweg-stelsel, dat aangenomen wordt. Ten vorigen jare bood hij met eenige andere leden een amendement aan, waarvan de strekking was, om een matig spoorweg-stelsel in te voeren, dat voor ons land passende was en maar een rivier-overgang had. Dat amendement werd met een grond van niet-ontvankelijkheid bejegend en in de geboorte versikt. Er waren te veel locale belangen opgewekt, dan dat een zoo beperkt plan in aanmerking kon komen. Het lokaal belang heeft toen de overwinning behaald boven het algemeen belang. Wij hebben thans gezien, dat de Kamer hare goedkeuring aan dat uitgebreide stelsel heeft gehecht, zoo zeer zelfs, dat er eene dubbele lijn door het noorden loopt

Men heeft dus daar de rigting aangenomen, die in het voorstel van 1857 was vervat. Naar dat stelsel, hetwelk door de meerderheid van de Kamer is gehuldigd, ontstaat er eene andere vraag, of men nog met een rivier-overgang volstaan kan. En het gevolg hiervan is, dat, hetgeen men voorzigtig, zich bewaarheid heeft, dat, nu eenmaal in het noorden de dubbele lijnen zijn getrokken, men de vraag doet: wat zal nu aan ons worden gegeven. Nu worden de rivier-overgangen beoordeeld naar het stelsel van de Regering en van de meerderheid der Kamer, die de banen ten koste van den Staat willen leggen. De ingediende amendementen moeten dus, in verband met het aangenomen beginsel worden beschouwd. Wil men dus één rivier-overgang, dan komt dat van de heeren Delprat—Elout of Gevers—Wintgens in aanmerking. Wil men er twee, dan zijn het de wegen Rotterdam—Moerdijk en een in het oosten. En wil men er drie, dan moet men tot het voorstel van 1857 terugkeeren. In het systema van de Regering en van de meerderheid der Kamer, kan bij eene goedkeuring van het amendement Wintgens—Gevers, de lijn Arnhem—Nijmegen worden gevoegd, hoewel die beide heeren hun amendement op zich zelve hebben voorgedragen en ook afzonderlijk wenschen behandeld te zien. Hun amendement heeft dus slechts een rivier-overgang ten grondslag, maar in het stelsel van Regering en Kamer kan het amendement Dommer worden aangenomen. Nu wijst hij er op, dat de beide lijnen, door de Regering voorgedragen (Rotterdam—Breda en Maarsbergen 's Bosch) bijkans bij niemand voorspraak hebben gevonden. De lijn Maarsbergen is bijna algemeen veroordeeld en die van Rotterdam—Moerdijk is tot hertoe alleen door een afgevaardigde uit Dordrecht verdedigd. Sprekers gevoelen over laatstgemelde lijn is niet aan het wankelen gebracht. Voor hem is het een raadsel, hoe Dordrecht haar belang niet beter begrijpt, dan zich zoo zeer aan Rotterdam vast te hechten. Het komt hem onverklaarbaar voor, hoe men op een zoo korten afstand als van Moerdijk—Breda bij de bestaande middelen van vervoer en den bestaanden spoorweg, eene lijn ten koste van den Staat wil aanleggen. Daar de lijnen, door de Regering voorgedragen zoo weinig ondersteuning erlangen, verdient het dubbele overweging bij de Kamer of zij wel aannemelijk zijn.

Hij bestrijdt het amendement Delprat—Elout, dat van het beginsel uitgaat twee rivierovergangen aan te leggen. Als men nu werkelijk slechts een enkelen overgang wil vaststellen, dan verdient de lijn Gouda—Gorinchem—Breda de voorkeur. Bij zijne eerste redevoering, gisteren gehouden, heeft hij de vraag gedaan, die tot hertoe niet is beantwoord, of de concessie, aan den Rijnspoorweg verleend, toelaat het trekken van eene lijn door den staat van Utrecht op Gorinchem. Hij blijft de beantwoording van die vraag, zoolang van de regering als van de heeren Delprat en Elout te gemoet zien. Vergelijk hij nu zijn amendement met dat der beide heeren, zoo als het laatstelijk is gewijzigd, dan blijkt daartuit, dat er bijkans dat amendement veel meer bruggen moeten gelegd worden dan in het zijne. Hij vindt daarom zijn amendement veel eenvoudiger. Wil de Kamer twee rivier-overgangen, dan past in zijn amendement die van Nijmegen—Arnhem, waardoor alle passage in het westen en oosten des rijks zou verzekerd zijn. Hij miskent volstrekt niet het belang, om Utrecht als centraal-punt aan te nemen, maar daaruit volgt nog geenszins, dat alle lijnen over Utrecht moeten loopen en dat al het vervoer over Utrecht moet geschieden. Hij acht dergelijk verlangen eene overdrifving van het stelsel van centraal-punt. Het amendement door den heer Gevers en hem voorgedragen, voldoet aan alle regtmatige en billijke wenschen. Men zou daardoor tot het resultaat komen, dat de afstanden van Amsterdam en Rotterdam op het vereenigingspunt tamelijk gelijk zullen zijn en daarbij zal zich dan voegen het groote belang der residentie. Nu zal men wel zeggen, dat is een lokaal belang, maar dat belang strekt zich uit over de 83,000 ingezetenen van 's Gravenhage en over de bevolving in den omtrek. En als men nu hier zoo zeer het belang van Assen doet gelden, dat daarvoor eene lijn wordt aangelegd, die 5 mill. zal kosten, dan mag men ook wel pleiten voor zulk een lokaal belang, waarbij meer dan 80,000 ingezetenen betrokken zijn. Daarbij komt, dat het belang van 's Hage ook dat van het land is, daar de meeste reizigers van het geheele land de residentie bezoeken. Wordt het amendement niet goedgekeurd, dan zal een groot deel van Zuid-Holland worden geïsoleerd. Hij twijfelt er aan, of de geconcessioneerde lijn Leiden—Woerden ooit zal worden aangelegd. Hij kent nog niet de uitrektingen van de regering, waarom de lijn Scheveningen—Gouda, die geen cent aan den staat zou hebben gekost, door de regering is onderdrukt. Laten wij zorgen, dat hetgeen de Kamer een misslag der regering genoemd heeft, nu niet worde achtervolgd door eene nieuwe afwijking van de lijn Gouda—Gorinchem, want dat zou een misslag zijn, waartoe niet alleen de regering, maar ook de Kamer zou hebben medegewerkt. Door niemand is eenig bezwaar in het midden gebracht tegen de voorgestelde rigting over Schoonhoven, die vele voordeelen boven Vianen oplevert. De lijnen Gouda—Schoonhoven—Gorinchem geven met de noodige voorzorgen volstrekt geen grond tot bezwaar. De heeren Delprat en Elout willen op eene andere wijs ook den weg naar Gorinchem.

Nu vrees spreker, dat men door verdeeldheid in de rigtingen juist datgene zou verkrijgen wat niemand wil, dat is Maarsbergen—Tiel en Rotterdam—Moerdijk zonder brug. Dat verdient rijpe overweging, dat eischt naauwgezette aandacht; wij zijn dit aan ons zelve en aan de toekomst van het land verschuldigd. De spreker uit Amsterdam vindt geen bezwaar in het wegvallen van Rotterdam—Moerdijk, maar is het niet Amsterdam, dat zoo spreekt? Het voorgedragen amendement dwingt beide de groote handelsteden zich op een punt te vereenigen. Daardoor wordt het algemeen belang bevorderd. Nederland kan de beide koopsteden op een punt te zamen brengen, hetgeen ook met het oog op de toekomst zeer wenschelijk is. Hij kan zich niet voorstellen, dat men hier het beginsel zou huldigen: *après nous le déluge*; wat er later van komen zal, is van later zorg. Wij zouden eene wet vaststellen, maar niet het algemeen nationaal belang behartigen. En al te spoedig zou men ondervinden, dat men zich bedrogen had. Wat aangaat de rede, gisteren het laatst uitgesproken, het lid uit Utrecht heeft daaraan bijzondere waarde en zorg besteed, want die rede was geheel op schrift gebracht; spreker is dus door dat geerde lid met voorbedachten rade aangevallen. Het komt hem voor, dat men hier zaken en goede personen moet behandelen en dat men dus dit laatste kan overlaten aan de journalistiek en aan het blaadje, waarvan gisteren gesproken is. Maar als men dan vroegere redevoeringen opdeelt, dan moet dit naar billijkheid geschieden. Zijn stelsel is steeds geweest het aannemen van stamlijnen. Dat was de grondslag van zijne rede van November jl, en van het ook door hem onderteekend amendement, waarbij slechts een rivier-overgang werd aangenomen. Het kwam hem voor, dat de rede van dat geerde lid eene gevolg was van het stelsel van biologie, dat in den laatsten tijd zoozeer is waargenomen en dat hierin bestaat, om de aandacht zoozeer op een bepaald punt te vestigen, dat de persoon, waarop de aandacht gevestigd is, in een staat van ongevoeligheid geraakt. Nu heeft dat lid uit Utrecht zoozeer de aandacht op het centrale punt van Utrecht gevestigd, dat hij, naar het schijnt, niet anders dan aan Utrecht denkt en Utrecht uit alle porien te voorschijn treedt.

De heer VAN DIGGELEN zegt, dat als er hier sprake was van eene zuiver wetenschappelijke kwestie, hij het niet zou wagen in het strijdperk te treden met den heer Delprat, den kundigen leermeester van al onze waterbouwkundigen. Maar de zuivere waarheid is hier moeilijk te vinden, en alles hangt hier ook van omstandigheden af. Spr. slaat eenen blik op den toestand onzer rivieren, en zegt dat het er verre af is dat men bij ons tot dusverre het stelsel zou omhelzen om, zoo als het genoemd wordt, Gods vader over Gods land te laten loopen. Ook hij is van oordeel dat te veel bedwang niet goed is, noch bij water, noch bij menschen. Met de uiterste behoedzaamheid moet men te werk gaan waar in de rivieren beletselen tegen het afstromend water zouden worden aangelegd. Hij herinnert hoe, door de zorg van het in 1853 afgetreden Ministerie, onze rivieren tot het normaal peil zijn terug gebracht. Hij ziet weinig nuts voor de snelle afstroeming door beperkingen. De veiligheid van omliggende waterkeeringen en landstreken wordt zeker niet gebaat door beperkingen in den afvoer van het water. Uit zijne ervaring van 25 jaren put hij de innige overtuiging dat het leggen van eene brug voor het minst hinderlijk is aan de opbreking van de ijsbezetting bovenwaarts, en dat dit niet

onverschillig is voor de benedengedeelten, heeft de ondervinding geleerd door het onheil aan de brug te Kampen overkomen. Uit dit alles zij uit een waterbouwkundig oogpunt af dat de keuze van eenen overgang zoo moet geschieden dat men die plaats er voor aanneemt waar het meeste gevaar te duchten is, en waar, in geval van ongelukken, de omliggende landen aan de minste nadeelen zijn blootgesteld. Uit dat oogpunt is van oordeel dat Gorinchem de minst wenschelijke overbrugging is, of oerschillig of die boven of beneden de stad geschiedt. Maar tegen alle staan er hulpmiddelen, en als derhalve het internationaal of binnenlands verkeer daardoor het meeste gebaat wierd, dan zou hij over de technische bezwaren kunnen heen stappen. Hij zal niet over de verder voorgedragene overgangen spreken; overal zijn bezwaren, maar alle zijn in zekere mate te overwinnen en hij zal waarschijnlijk aan de verkortingslijn tussch Utrecht en Tiel zijne stem geven, overtuigd dat er toch met der tijd overgangen zullen komen, al is het niet bij deze wet.

De heer VAN BOSSCH wijst ook op het gewigt van de discussie over de deelen der wet: het algemeen belang is er dringend bij betrokken, zonder iemand iets ongenaams te willen zeggen, kan hij de opmerking toch niet onderdrukken of niet de wensch om eene Drentsche lijn en eene Friesche lijn en om eene Groningsche lijn te hebben, van een invloed kan hij niet ook op de afdoening van dit gewigtig punt. Daar hij ook hij alleziens noodig oordeelen het denkbeeld te verwerpen, door den heer Betz vooropgezet, om al die amendementen nog eens daard in de sectien te onderzoeken, maar hij voegt er bij dat er ook hem weinig hoop bestaat dat dit bij den haast om eene beslissing te nemen eenige kans van slagen heeft. Hij zal dus zijn oordeel over amendementen uitdrukken.

In het algemeen geloof hij dat het beginsel der Regering, om de rivierovergangen te hebben, juist is, en dat het denkbeeld van een traalpunt van waar alles moet uitgaan, practisch moeilijk is. Hij geloof dat daaraan te veel gehecht wordt, en dat zoodanig centraalpunt ook veel gemak oplevert, blijkt uit het oponthoud bij de verwisseling Utrecht en de groote onaangenaamheden daaraan verknocht. Hij merkt ook op hoe de invloed der spoorwegkoorts ten deze werkt en velen in brein benevelt. Zoo wordt in het adres van het Amsterdamsche spoorwegcomité als een groot voordeel van het regeringsplan opgegeven dat maar eene verbinding tusschen Harlingen Meppel en het Noorden zal staan, terwijl er twee verbindingen zijn. Zoo beweert men dat de over Maarsbergen eene kortere verbinding tusschen Amsterdam en Vegdaraarstelt. De lijn van Amsterdam—Utrecht—Maarsbergen Tiel—'s Bosch—Box Eindhoven—Helmond—Venlo bedraagt 190 mijlen. Hoe kan men nu zeggen dat dit korter is dan over Arnhem en Nijmegen, naar den linker-Rijn over? Dit begrijpt hij niet.

Wat de amendementen betreft gevoelt hij groote sympathie voor dat der heeren Wintgens en Gevers Deynoot. Inderdaad als men dat middel kan aanwenden met eene coupure van den Rijnspoorweg van Breukelen na Woerden, dan waren verre de meeste belangen bevredigd, een gevoel dat hij ook vroeger toegeeda was, maar waartegen de Waterstaat geen bezwaar had. De Minister van Binnenlandsche zaken heeft onlangs twee geopperd of de ambtenaren van den Waterstaat onder het vorige Ministerie daarover wel gehoord waren; maar, zegt spreker, ik kan persoonlijk verklaren, dat ik eene conferentie met ambtenaren van den Waterstaat over dergelijke punten gehad heb en dat de Waterstaat vele bezwaren bragt, vooral wat de kosten betreft. Ook moet hij doen opmerken, dat het grootste deel der kosten het gevolg zou zijn geweest daarvan, en men afleidingen van water wilde maken in het omliggende land, wat door b. v. niet minder dan 92 sluizen in den dijk zouden moeten zijn aangebragt. Spreker heeft nu gehoord van den heer Delprat, dat er gevaar bestond in het aanleggen van pijlers in de rivier bij Gorinchem is dat juist, dan vervalt ook een groot deel van de vroegere berekening van kosten nopens de passage bij Gorinchem. — Ook uit een algemeen handelsoogpunt beveelt hij die rigting zeer aan. De afstand van Amsterdam naar Venlo is niet grooter dan in het voorstel der Regering. Amsterdam wordt dus niet benadeeld en geheel Zuid-Holland, behalve de zijn leedwezen, Dordrecht, oneindig beter verbonden met Duitschland en België. — Tegen het uitgangspunt bij Maarsbergen heeft hij bezwaar maar niet zoozeer uit het oogpunt der binnenlandsche communicatie: wel om de moeilijkheid ten einde met Nijmegen eene verbinding te bewerkstelligen. — Het amendement van den heer van Nispen zal wel een paar miljoen meer kosten en twee concurrerende lijnen na elkaander plaatsen.

Spreker zal nopens de amendementen de inlichtingen der Regering afwachten. Hij herhaalt, dat hij sympathie heeft voor dat der heeren Wintgens en Gevers Deynoot en als gevolg daarvan voor het amendement van den heer Dommer van Poldersveldt. Beide staan in naauw verband met stellen een noodzakelijk complement voor een goed spoorwegnet daer.

De heer LUYKEN merkt op, dat het niet te ontkennen is dat aan het amendement van de heeren Wintgens en Gevers Deynoot belangrijke voordelen verbonden zijn ook met het oog op 's Bosch, want die stad krijgt daardoor een weg naar Gouda, waardoor zij spoediger in verband komt met Amsterdam en Rotterdam. Maar vermits wij hier te zorgen hebben voor het algemeen belang, geloof hij dat eerst onderzocht moet worden of de weg door de Regering voorgesteld, niet beter is. En dan komt hem hem voor dat het Regeringsvoorstel werkelijk belangrijker voordeelen aanbiedt. Spreker zal niet treden in beschouwingen van waterbouwkundige aard, maar eene opmerking wenscht hij toch te maken. Eenige jaren geleden werd door de Regering eene Commissie van waterbouwkundigen benoemd, om verslag te doen over de vraag: in welke rigting, met de minste bezwaren, vaste bruggen te maken zijn. Het antwoord was, dat de minste bezwaren verbonden waren aan de rigting, zoo als die thans door de Regering is voorgesteld. Het voordeel van het Regeringsplan daarin gelegen: dat tegelijk op eene gemakkelijke en de minst kostbare wijze het Oostelijk en Westelijk deel des Rijks wordt geriefd. Een belangrijk voordeel in het vervolg zal ook zijn, dat Amsterdam eene zeer gewichtige verbinding met den linker Rijnover zal verkrijgen, waardoor ook aan het verlangen van Pruisen zal worden voldaan.

Wat nu het amendement van den heer Wintgens betreft, daardoor vervalt alle verbinding voor Dordrecht, en geschiedt ook de rivier-overgang op eene plaats, die door de meeste waterbouwkundigen gevaarlijk wordt genoemd. Door dit amendement wordt ook verstoord de verbinding van het Noorden en Zuiden door eene reeks van vaste bruggen, gelijk door de Regering is voorgesteld. Het is waar, dat aan eenige bezwaren wordt te gekomen door het amendement van den heer Dommer, maar daaruit zouden ook weder belangrijke uitgaven volgen. Hij geloof dus dat het plan der Regering verre de voorkeur verdient. Aan dit amendement is ook nog dit nadeel verbonden, dat daardoor het geheele stelsel der Regering wordt verstoord en het lot van de geheele wet aan groote bezwaren wordt blootgesteld.

Wat nu de drie andere amendementen betreft, aan dat van den heer Delprat zijn bijna al de nadeelen dat van den heer Wintgens verbonden; daaruit zouden ook grotere kosten voortvloeijen. — Met de twee andere amendementen is het eenigzins anders gesteld; zij leveren de meeste nadeelen niet op van de vorige amendementen, en hebben ook veel minder bezwaren uit een waterbouwkundig en strategisch oogpunt. Maar wat het amendement van den heer van Goltstein betreft, het voornamelijk nadeel daarvan is, dat niet wordt aangedaan Wamel en Tiel, waardoor het uitzicht voor Nijmegen om ook een spoorweg te verkrijgen, wordt uitgesloten. — Het amendement van den heer de Kempenaar is wel slechts eene kleine afwijking van de Regeringsvoordragt, maar het is toch niet verkieslijk, omdat het nog niet is uitgemaakt, of de overgang bij Wijk bij Duurstede wel veilig is. Spreker geloof ook dat de bewering van den heer de Kempenaar, dat men door de rigting Maarsbergen—Tiel minder onafhankelijk is van den Rijnspoorweg, minder juist is. Als slotsom verklaart hij dat hij tegen al de amendementen zal stemmen.

De heer DE BIEBERSTEIN geloof dat men hem niet van inconsequentie zal beschuldigen, als hij zijne stem zal geven aan het amendement van den heer van Goltstein.

De heer DOMMER VAN POLDESVELDT bestrijdt de meening van den heer

dat aan zijn amendement grotere uitgaven zouden verbonden meening is onjuist; want de lijn Moerdijk-Rotterdam vervalt en daats daarvan komt de lijn 's Bosch-Nijmegen. Zijn amendement onmiddellijk verband met dat van de heeren Wintgens en Gevers en dan zijn de kosten veel minder.

MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN wijst er in den aanvang op, dat het onderwerp in behandeling terecht genoemd is uitgewigtig. Een belangrijk deel der wet, die de aanneming rping van dat deel zeer in de schatting zou kunnen verliezen of is de overgang onzer rivieren.

De Regering is volgens het lid uit Amersfoort, den heer stein, onvolkomen. De Regering wil dit garne onderschrijven; die naar het volkomene reikt, zal, vrees de Minister, nimmer Hij zal de voordragt der Regering en de verschillende amende- toetsen aan de eischen: 1°. der meest doeltreffende verbinding; waterstaatsbelangen en 3°. der verdediging.

De eischen der meest doeltreffende verbinding. Deze brengen at de middelen van overtoert der rivieren niet te talrijk zijn, maar slechts als het belang des Rijks verdert. Eene overdreven zucht mak mag hier niet op den voorgrond staan. En nu behandelt hij de punten:

De Regering noodig toe eene lijn te nemen van Rotterdam schein der Moerdijk, in het belang der verbinding van Rotterdam en ht met België en Frankrijk. En mogen sommigen in Rotterdam oorkour geven aan een' beteren waterweg, dan antwoordt de Mi- dat die weg door het ontwerp niet wordt uitgesloten. Intusschen Regering van Rotterdam niet van dat gevoelen, maar wenscht zij afgebroken gemeenschap. De bestaande lijn van verbinding met zal nog zeer bevorderd worden door de voorgestelde lijn. — Nu brug aan den Moerdijk aan groote bezwaren onderhevig. Zelfs undigen zijn het omtrent de berekening der kosten van hare daar- niet eens. Sommigen schatten die op 8 miljoen, anderen weder 14 à 15 miljoen. Waar zulke verschillen bestaan, kan de Rege- borlooping niet verder gaan. Wat de toekomst omtrent dit punt kan opleveren, daarover valt thans niet te redeneren. Genoeg, er zal n Moerdijk geene lastbreking zijn.

Hij antwoordt: te Moerdijk is bijna nimmer de overtoert verbroken. s winters heeft dit in het geheel niet plaats gehad, in andere slechts (dagen), en dan nog bestaat er reeds dat groote voordeel, dat men directe gemeenschap heeft zonder overlading.

Het uitgangspunt Maarsbergen. Hij vergelijkt dit met Mechelen, opmerking, dat men dat in België verkeerdelijk heeft genomen in van Brussel. En nu is hier juist Maarsbergen als uitgangspunt ge- omdat het het meest in het midden van het Rijk ligt en het der ing voorkwam voor het noorden, het zuiden en het oosten van ons te meest gewenschte verbinding aan te bieden.

Er nu het amendement Gouda-Schoonhoven-Gorinchem. Men beweert, e lijn voor de binnenlandsche communicatie beter zou zijn. Het is nister niet duidelijk, ook na gehoord te hebben den afgevaardigde bft, of men die lijn beschouwt als eene op zich zelf staande lijn, vel in verband met het amendement van den heer Dommer. Hij zal p nader terugkomen; maar als dat verband niet bestaat, dan vraagt f Gouda beter gelegen is voor het verband met het oosten dan Maarsbergen? Hij gelooft dit niet. Nu zegt men: de handel van Rotter- moet gedwongen worden op dit punt te komen. De handel echter zich niet dwingen door wetten; de handel wil vrije beweging. Het dement gaat uit van de onderstelling eener coupure van den Rijn- weg bij Breukelen; maar waar is de zekerheid hiervan? en de Rijn- weg zal dat zeker niet zonder kosten doen.

Men wijst ook op de aansluiting van Rotterdam naar Gorinchem, maar dat is niet opgenomen in het amendement, en in verband met het dement van den heer Dommer, zal het ook eene groote vermeerde- van kosten ten gevolge hebben. Rotterdam, zegt men, komt nader tottel; maar is het voor Rotterdam niet van veel meer belang eene re verbinding met Antwerpen te verkrijgen? En wat betreft het ver- dat door de lijn der Regering zou plaats hebben eene miskennis- ing het belang der provincie Zuid-Holland, zoo merkt hij op, dat dat ng niet ligt in de veelheid der lijnen, maar in de beste wijze van inding.

Er zijn er nog andere amendementen, die de Minister opsomt, als van heeren van Goltstein, de Kempenaar, Delprat en Elout. Hij wederspreekt, dat er aan een dwang van Pruisen wordt toegegeven bij de rigting het oostelijk deel; maar er is tusschen de twee handelende partijen gemeen overleg noodig. Zoo is het ook gegaan met de spoorvermal- van de Rijn-spoorweg maatschappij, die een belangrijk subsidie daar- bekomen heeft, om daardoor in de gelegenheid te zijn eene aanslui- met Pruisen te verkrijgen.

d. Hm de waterstaatsbelangen. De Minister schroomt op dat gebied reden, omdat de rede van den heer Delprat zoo uiteenlopend bekwaam n zijne rede overstaat. Hij stelt op den voorgrond, dat de rivier-over- ngen op die punten moeten gekozen worden, dat in de toekomst eene rbrugging altijd mogelijk blijft. De heer Delprat heeft evenwel betoogd, er zeer weinig gevaar van rivier-overgangen te duchten is. Waar nu veel verschil heerscht tusschen mannen van de waterbouwkundige we- schap, is het hem moeilijk eene uitspraak te doen. Hij meent toch os, dat er eenig gevaar aan de zaak verbonden is, en dan is het im- s het voorzigtigst, de minst gevaarlijke punten te kiezen. Hij verdedigt nit dat oopunt de overgang door de Regering gekozen, in tegen- lling van die der amendementen, b. v. te Vianen, Schoonhoven en Go- chem, die hij zeer gevaarlijk acht.

Vooral acht hij den overgang van Gorinchem dubbel gevaarlijk; het is n punt waartegen de Waterstaat zich in 1853 zoozeer verklaard heeft, hij blijft dus van meening dat het voorstel der Regering zich het meeste nbeveelt uit het oogpunt der verbinding en der waterstaatsbelangen. j erkent, dat het amendement van den heer de Kempenaar het naaste f het voorstel der Regering komt, en dat, zoo er zich geene andere be- zaren tegen opdeden, de Regering daarin des noods zou kunnen berusten, zigen zij zeer zeker nooit ten opzichte der beide anderen zou kunnen doen.

De Minister zou thans in de derde plaats moeten gewagen van de eischen der verdediging, doch hieromtrent laat hij het woord aan zijnen ambtge- not, den Minister van Oorlog. Dit alleen wil hij zeggen, dat het hoofd- nel der Regering niet geweest is 's lands verdediging bij deze wet bovenal f bevorderen, maar om handelscommunicatie te openen, mits deze niet f zeer in strijd waren met de belangen der defensie.

De MINISTER VAN OORLOG doet uitkomen, dat geheel Nederland met spannen aandacht en belangstelling deze discussie volgt; dat hier zooveel teenlopende belangen in aanmerking komen, dat men wederzijds eenige ncessen zal moeten doen, zelfs waar het hoofdelangen betreft. En zoo t het ook met de belangen der defensie. Ook hier bestaat groot verschil n gevoelen, en heeft men uiteenlopende denkwijzen. Het standpunt raarop Ministers van Oorlog bij zulke kwestien staan, heeft hij verleden ar in de zitting van 15 November opgegeven; en dat standpunt was en r, dat men niet al te streng in zijne eischen moest zijn, mits de belangen der defensie zich niet te zeer verzetten tegen deze of gene rigting. En der Minister van Oorlog, moet ook letten op de belangen van industrie ij handel. Hij gaat nu over tot de behandeling der verschillende rig- ngen uit het oogpunt der defensie. Hij herhaalt, dat hij uit een militair oogpunt geen gevaar zou zien in de brug over den Moerdijk, die hij niet atbaar zou achten om bij verrassing te worden genomen.

Wat den spoorweg Gouda-Schoonhoven naar Gorinchem betreft, moet hij erkennen dat die uit het oogpunt der verdediging werkelijk aan de ver- eischen voldoet, omdat die achter de lijn van defensie ligt.

De weg van Utrecht over Vianen naar Gorinchem zou altijd uit het oogpunt der defensie de beste zijn, zoo zich niet andere bezwaren daar- tegen opdeden.

De weg van Utrecht naar Culenborgh acht hij wel aan bezwaren onder- hevig, zoo als hij ten vorigen jare reeds heeft aangetoond.

Wat nu betreft den weg van het Regeringsontwerp over Maarsbergen- Amerongen-Tiel's Bosch, beantwoordt de Minister den heer Begram, vol- gens wien deze rigting geheel in strijd zou zijn met de belangen der de- fensie; dit is te veel gezegd; die weg is volstrekt niet in strijd met de bedoelde belangen. Hij moge minder aanprijfselijk zijn dan Vianen-Gorin- chem, maar met zekeren omweg heeft genoemde lijn hetzelfde nut als de laatstgemelde, en is volstrekt niet gevaarlijk voor de defensie. De weg van laatstgemelde, en is volstrekt niet gevaarlijk voor de defensie. De weg van Wamel naar Nijmegen is in dat opzigt door sommigen gevaarlijk geheeten, maar hij zou dat eerst worden in geval Nijmegen genomen ware.

Wat den weg aangaat van 's Bosch over Grave, Nijmegen, naar Arnhem, dezen zou de Minister nadeelig voor de defensie achten, maar de bruggen zou de Nijmegen en te Arnhem acht hij eerder voordelig voor de ver- dediging.

Er bestaat, zegt de Minister, geen verschil tusschen mijne ambtgenoot- en mij omtrent deze wegen. De Minister van Binnenlandsche Zaken zou zich gelukkig hebben geacht als hij in alle opzichten aan zijn verlan- gen geheel had kunnen toegeven; maar daartegen bestonden weder andere bezwaren. De geheele zaak staat ter beoordeeling van deze vergadering. Hij, de Minister van Oorlog, heeft medegedeeld wat uit het oogpunt van 's lands verdediging waarheid is en zal blijven.

De heeren Delprat en Elout hebben kennis gegeven dat zij hun tweede amendement als een afzonderlijk amendement beschouwen.

De VOORZITTER geeft, alvorens al deze voorstellen in omvraag te bren- gen, de volhede orde der stemming op:

1°. het amendement van de heeren Wintgens en Gevers Deynoot, en bij verwerping daarvan

2°. " " " " den heer Delprat n°. 1, en bij verwerping daarvan, dan n°. 2.

Dan 3°. " " " " van Goltstein, en bij verwerping van dat

4°. " " " " de Kempenaar, en bij verwerping daarvan

5°. " " " " van Nispen, hetzij dat van den heer de Kempenaar wordt aangenomen of niet.

1ste amendement: afgestemd met 55 tegen 17 stemmen; minderheid, de heeren de Brauw, van Zuylen van Nijevelt, Begram, Kingma, Wintgens, van Boëvell, Dullert, van der Linden, Storm van 's Gravesande, Duymaer van Twist, Hoff- man, Olivier, Heemskerk Bz., Dommer van Poldersveldt, van Bosse, van Hugenholtz en Gevers Deynoot.

2de amendement: afgestemd met 60 tegen 12 stemmen; minderheid de heeren: van Zuylen van Nijevelt, Nolthenius, van Asch van Wijck, Begram, Kingma, van Voorthuysen, Heems- kerck Az., Wint, eus, Kien, Elout, Dommer van Polders- veldt en Delprat.

2de amendement, n°. 2. (Dit amendement van de heeren Delprat en Elout vervalt na de vorige beslissing.)

3de amendement: aangenomen met 39 tegen 33 stemmen; meerderheid de heeren: Kien, van Hoëvell, van Foreest, van der Linden, Slicher van Domburg, van der Veen, Olivier, Elout, Strens, Heemskerk Bz., Poolman, Reinders, Poort- man, Dommer van Poldersveldt, Hengst, van Bosse, Hu- genholtz, Zijlker, Thorbecke, de Brauw, Westerhoff, de Bieberstein, Anemaet, van Zuylen van Nijevelt, v. Heu- kelom, de Lom de Bergh, van Asch v. Wijck, van Golt- stein, Begram, Idserda, v. Wintershoven, Kingma, Wybenga, van Eck, van Voorthuysen, Heemskerk Az., Mensonides, van Franck en Wintgens.

Door deze beslissing over het amendement van den heer v. Goltstein vervallen de amendementen van de heeren Dommer van Poldersveldt, de Kempenaar en van Nispen.

Morgen voortzetting der beraadslagingen, en wel het eerst over de 9de lijn: Rotterdam—Dordrecht—Moerdijk—Breda.

BRIEF van den Minister van Koloniën, geleidende de stukken en mededeelingen betreffende de regeling voor de gouvernementen suiker- cultuur op Java en de onderneming Pangka in het bijzonder.

Ter voldoening aan de toezegging door mij gedaan in de zitting van den 12den dezer, heb ik de eer in de eerste plaats aan de Kamer mede te deelen de stukken betreffende de regeling voor de gouvernementen-suiker- cultuur op Java, reeds openbaar gemaakt in de Staats-courant van 13 Junij 1859, te weten: de Algemeene Grondslagen, welke op bevel des Konings aan den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indie zijn medegedeeld om zich daarnaar te gedragen, en eene daartoe betrekkelijke Memorie van Toelichting; zoodmede een model contract bij verlenging, lit. A, en voor eene nieuwe onderneming, lit. B.

Ten aanzien dezer stukken veroorloof ik mij de opmerking: 1°. dat in § 26 der grondslagen de bedoeling niet juist is uitgedrukt ten aanzien der bepaling van den overgangsprijs der fabrieken bij open- bare uitbesteding; en dat tot verduidelijking daarvan een voorstel door mij aan den Koning is gedaan, waarop de Raad van State thans wordt gehoord. De wijziging, welke hiervan het gevolg mogt zijn, zal ter bekwaam tijd worden openbaar gemaakt.

2°. dat de Memorie van Toelichting, als niet ontworpen met het doel om de regeling in hare onderdelen en samenhang voor de Staten-Generaal toe te lichten, welligt aanleiding zal geven tot het verlangen van meerdere opheldering of inlichting. Tot het verstrekken daarvan, hetzij aan de Kamer, hetzij aan de Commissie welke tot onderzoek uit haar midden mogt worden benoemd, verklaar ik mij bereid.

In de tweede plaats, wat betreft de onderneming Pangka in het bijzon- der, bied ik der Kamer in afschrift aan: 1°. een arrest van het Hoogge- rechtshof van Nederlandsch Indie, dd. 11 September 1851; 2°. arrest van het Hoogen Raad der Nederlanden, dd. 13 April 1855; 3°. arrest van het Hooggeretshof van Nederlandsch Indie, dd. 16 April 1857; 4°. conclusie van eisch in zake de Regering van Nederlandsch Indie contra H. P. Hoe- venaar qq. E. A. van Vloten; 5°. staat van kosten, schade en interessen; 6°. conclusie van antwoord; 7°. arrest van het Hooggeretshof van Neder- landsch Indie, dd. 3 Junij 1858; 8°. exploit dd. 2 October 1858, waarbij het Gouvernement van Nederlandsch Indie wordt gedagvaard om op Don- nersdag 6 October 1859 voor den Hoogen Raad der Nederlanden te ver- dedigen; 9°. procureur-stelling van zijde van het Gouvernement; 10°. brief schijnen; 11°. lit. L, ten geleide van een brief van den procureur-ge- neraal bij het Hooggeretshof aldaar, dd. 6 April 1859, n°. 445/154, be- treffende den verkoop der fabriek Pangka; 12°. dading tusschen den Mi- nister van Koloniën en den heer E. A. van Vloten.

Zoo als ik reeds bij monde te kennen gaf, bepaal ik er mij toe, om ten einde de verlangde kennisneming te vergemakkelijken, uit de voer- ten einde de zaak betrekkelijke stukken alleen die over te leggen, welke resultaten bevatten, waarop het mij voorkomt dat het hoofdzakelijk aan- rukt. Ik voeg er echter noch bij twee inventarissen van de processtuk-

ken. Mogt een of meer der daarop vermelde bescheiden verlangd worden, dan zal ik bereid worden bevonden, ook die mede te deelen.

Bij inzage dier stukken zal de Kamer ontwaren, dat de aanleidende oor- zaak tot de onderwerpelijke procedure is gelegen in een verschil over de uitlegging van toepassing van het contract, voor zooveel betreft het ver- strekken door het Indisch Bestuur van meerder of minder arbeiders in- gedwongen dienst (koelies) ten behoeve der genoemde onderneming, en dat de Regering daarbij is geleid door het voorschrift van art. 98 van het Reglement op het beleid der regering in Nederlandsch Indie, van het jaar 1836, luidende: "De inlandsche bevolking geniet de bijzondere bescher- ming der Regering."

De heer E. A. van Vloten, bewerende dat het Gouvernement in de ver- vulling van contractuele verplichtingen te kort schoot, sloot de fabriek en stelde tegen de Indische regering eene vordering tot ontbinding van het contract met schadevergoeding in. Ondertusschen had de Indische rege- ring aan den procureur-generaal opgedragen ook harerzijds tot ontbinding van het contract met schadevergoeding te ageren, op grond van wanpraes- tatie van de zijde des contractants. De vordering werd nu bij wege van reconventie ingesteld. Het hooggeretshof in Indië wees dien eisch in conventie (van den heer van Vloten) af en adjudiceerde daarentegen den eisch in reconventie. Van die uitspraak werd door den heer van Vloter geappelleerd aan den Hoogen Raad der Nederlanden; maar de sententie van het hooggeretshof in Indië werd door den hoogen raad bevestigd. Hierop volgde weder eene procedure voor het hooggeretshof in Indië tot begrooing en vaststelling van het bedrag der ten gevolge der bovenge- melde uitspraak door den heer van Vloten verschuldigde schadevergoeding. De daartoe van wege het Indisch bestuur ingediende staat van kosten, schade en interessen werd, wat de verschillende daarop gebragte posten betreft, niet gedebatteerd, maar in de eerste plaats en hoofdzakelijk be- streken met de bewering van niet-ontvankelijkheid, op grond dat bij het arrest van het Indische gerechtshof, in de extensie van de adjudicatie van de reconventionele vordering, hij gedaagde (de heer van Vloten) was ver- oordeeld in de vergoeding van alle kosten, schade en interessen door de reconventionele eischer ten gevolge van het niet nakomen der ver- bindtenis veroorzaakt. Nadat hierop niet zonder incidentele quaestien voort- geprocedeerd was, oordeelde het hooggeretshof de beweerde niet-ontvau- kelijkheid ongegrond en bekrachtigde zonder debat de schaderekening. Van die uitspraak kwam de heer van Vloten weder in appel bij den hoo- gen raad der Nederlanden.

Inmiddels was, krachtens de provisionele executie-verklaring van het in Indië gewezen arrest, de suikerfabriek Pangka in executie verkocht en had eene som van f 206,000 opgebracht. Het regtsgebeding in hooger be- roep moest dus nog geheel gevoerd worden en het geschil over de scha- devergoeding op nieuw in zijn geheel omvang door den Hoogen Raad onderzocht en beoordeeld worden; bij welk onderzoek de heer van Vlo- ten geheel vrij was om tegen de Indische uitspraak alle gronden te doen gelden, die hij meende te kunnen aanvoeren zoowel ter zake van de be- weerde niet-ontvankelijkheid, als ten aanzien van elken, zeker niet boven allen twijfel verheven post der schaderekening.

Welk vertrouwen men ook mogt hebben dat de uitspraak van den In- dischen regter door den Hoogen Raad zou worden bevestigd, zekerheid bestond daaromtrent niet. Had echter dit hoogste regterlijk collegie ten aanzien van de beweerde niet-ontvankelijkheid den appellant in het geding gesteld, dan zou niet alleen alle aanspraak op schadevergoeding voor de Regering vervallen zijn; maar zij zelfs aan vorderingen zijn blootgesteld geworden, welke, met het oog op den reeds bij executie plaats gehad hebbende verkoop der fabriek, groote moeilijkheden hadden kunnen berokkenen; doch ook al ware de verwachting niet te leur gesteld, dat de bedoelde exceptie zou worden afgewezen, dan toch ware ten aanzien van de onderdeelen van de schaderekening tegenspraak te wachten ge- weest, en het zou hoogst onzeker zijn geweest, welke posten geheel of ten deele zouden zijn toegewezen, welke andere afgewezen. Onzekere en langdurige procedures waren gevolglijk op nieuw te voorzien. Midde- lertijd zou de bevolking zoowel als het Gouvernement gedurende welligt nog een geruimen tijd verstoken zijn gebleven van de voordeelen, welke eene goed geregelde onderneming aan beiden kan verschaffen. Daarge- laten de vraag, of, na strenge pligtsbetrachting ter bescherming van de inlandsche bevolking, elke overweging van billijkheid ten aanzien van den contractant moest uitgesloten blijven, het algemeen belang brengt mede, door transactie een einde te maken aan deze reeds zoo lang gerekte pro- cedures.

Van den executorialen verkoop der fabriek had men zich zeer weinig voorgesteld, omdat deze zonder het contract geene andere waarde dan voor afbraak scheen te hebben. Toen echter die fabriek, uit welke spe- culatie dan ook, de aanzienlijke som van f 206,000 had opgebracht, kon in gelijke verdeling daarvan de grondslag van transactie gevonden wor- den. Daardoor verkreeg het Gouvernement de som van f 103,000, wel- ke is waar tegen opoffering der kans van hoogere schadevergoeding, maar ook tegen vrijwaring van alle kwade of min voordeelige kansen, die eene einduitspraak kon opleveren. Als verder middel om tot deze afdoening te geraken werd de heer van Vloten op nieuw als contractant aangeno- men, echter niet over de vroegere hoeveelheid bouws, noch op de vroe- gere voor het Gouvernement en de bevolking nadeelige voorwaarden; maar naar de nieuwlijns aan te nemen, thans aangenomen grondslagen, waardoor de voordeelen van twee derden van het product aan het Gou- vernement verzekerd worden.

Volgens § 25 dier grondslagen wordt, wanneer geene bestaande fabriek bij het contract kan geleverd worden, een termijn van twintig jaren ver- leend, vermits geen voorzigtig ondernemer eene zoo kostbare inrichting zal daarstellen, wanneer hij de voordeelen van één derde van het product slechts over een kort tijdvak zou genieten.

De heer van Vloten zich niet weder naar Java begavende, heeft ver- langd van de bevoegdheid tot overdracht van regten en verplichtingen ge- bruik te maken, en heeft die, onder goedkeuring der Regering, overge- dragen op den heer J. G. A. Gallois. De voorwaarden, waaronder die overdracht is geschied, zijn geheel vreemd aan het Gouvernement. Ik vlieg mij door deze inlichtingen aan mijne toezegging te hebben voldaan.

De Minister van Staat, Minister van Koloniën,
ROCHUSSEN.